

EU og Internationalt
Den 1. marts 2022
M 32-22

Samlenotat
Rådsmøde (miljø) den 17. marts 2022

1. Kommissionens forslag til Europa-Parlamentets og Rådets Forordning vedrørende batterier og udtjente batterier, samt ophævelse af direktiv 2006/66/ EF og om ændring Forordning (EU) nr. 2019/1020
- *Generel indstilling*
KOM(2020) 798 *side 2*

2. Kommissionens forslag Europa-Parlamentet og Rådets forordning om krav til visse råvarer og produkter associeret med afskovning og skovforarmelse, før de gøres tilgængelige på EU's indre marked eller eksporteres, samt ophævelse af forordning (EU) nr. 995/2010
- *Politisk drøftelse*
KOM(2021) 709 *side 18*

3. Kommissionens strategi for årlig strategi for bæredygtig vækst 2022: Grønning af det europæiske semester
- *Politisk drøftelse*
KOM(2021) 740 *side 32*

1. **Kommissionens forslag til Europa-Parlamentets og Rådets Forordning vedrørende batterier og udtjente batterier, samt ophævelse af direktiv 2006/66/ EF og om ændring Forordning (EU) nr. 2019/1020
KOM (2020) 798**

Revideret version af samlenotat oversendt til Folketingets Europaudvalg den 21. februar 2022

Resumé

Med baggrund i Kommissionens Handlingsplan for Batterier, den nye Handlingsplan for Cirkulær Økonomi, den nye Industristrategi for Europa samt endelig Strategien for bæredygtig og smart mobilitet har Kommissionen fremsat et forslag til forordning som skal gælde for alle batterier i EU. Forordningen har til formål at understøtte etablering af en europæisk værdikæde for batterier og på sigt opnå cirkularitet i produktion, samt brug og affaldshåndtering af batterier. Forslaget omfatter alle batterier og stiller både krav til batteriernes bæredygtighed og performance, herunder krav til nødvendig omhu (due diligence) ved udvinding af råstoffer, opgørelse af CO₂-fodaftryk, begrænsning af indhold af farlige stoffer, krav om kvalitet, holdbarhed og sikkerhed samt krav om indhold af genanvendt materiale. Desuden stilles der på affaldssiden høje indsamlings- og genanvendelsesmål samt mulighed for at renovere og ændre anvendelse på batterierne, når disse ikke længere kan anvendes til deres oprindelige formål. For at kunne fremme den cirkulære økonomi er der desuden krav til omfattende dokumentation og information gennem værdikæden, som skal samles i en informationsplatform oprettet af Kommissionen.

Forslaget vil have lovgivningsmæssige konsekvenser for den danske miljølvgivning og for lovgivning inden for erhverv.

Miljøministeriet har foretaget en konsekvensvurdering af forslaget. Forslaget skønnes at kunne få væsentlige administrative konsekvenser for erhvervet. Idet forslaget stadig er under forhandling, kan der fortsat komme ændringer, som vil ændre de lovgivningsmæssige og/eller økonomiske konsekvenser.

Forslaget ventes at få en positiv virkning på beskyttelsesniveauet i Danmark og EU alene begrundet i de skærpede bindende krav til indsamling og genanvendelse af udtjente batterier. Derudover ventes forslaget at have en positiv virkning på det globale beskyttelsesniveau i form af reducerede CO₂-emissioner og et lavere ressourcetryk på ikke-fornybare ressourcer.

Baggrund

Som et element i udmøntningen af Kommissionens nye handlingsplan for cirkulær økonomi fra marts 2020 har Kommissionen den 10. december 2020 fremlagt ovennævnte Forslag til Europa Parlamentets og Rådets forordning vedrørende batterier og udtjente batterier, samt ophævelse af direktiv 2006/66/ EF (batteridirektivet) og om ændring af forordning (EU) nr. 2019/1020 om markedsovervågning og produktoverensstemmelse. Forslaget er oversendt til Rådet den 23. december 2020 i en dansk sprogudgave.

Sagen er på dagsordenen for rådsmøde (miljø) den 17. marts 2022 mhp. en generel indstilling af forslaget.

Forslaget er fremsat med hjemmel i TEUF artikel 114 og skal derfor vedtages af Rådet med et kvalificeret flertal efter proceduren om den almindelige beslutningsprocedure i TEUF artikel 294.

Formål og Indhold

Kommissionens forslag til en ny batteriforordning har til formål at modernisere EU's lovgivning om batterier og er en integreret del af EU's Grønne Pagt¹ om at opnå klimaneutralitet i 2050.

¹ https://eur-lex.europa.eu/resource.html?uri=cellar:b828d165-1c22-11ea-8c1f-01aa75ed71a1.0023.02/DOC_1&format=PDF
https://eur-lex.europa.eu/resource.html?uri=cellar:b828d165-1c22-11ea-8c1f-01aa75ed71a1.0023.02/DOC_2&format=PDF

Forslaget bygger på Kommissionens Handlingsplan for Batterier², den nye Handlingsplan for Cirkulær Økonomi³, den nye Industristrategi for Europa⁴ samt endelig Strategien for bæredygtig og smart mobilitet⁵.

Forordningen samler al lovgivning om batterier i én retsakt og adresserer følgende tre problemområder omkring batterier:

- Manglende rammebetingelser, der kan bidrage til at fremme investeringer i EU- produktionskapacitet for bæredygtige batterier.
- Et suboptimalt fungerende genanvendelsesmarked, som ikke sikrer et lukket materialekredsløb.
- Sociale og miljømæssige risici forbundet med udvinding af råstoffer, anvendelse af farlige stoffer samt uudnyttet potentiale for at modvirke miljøpåvirkninger i batteriets livscyklus.

Forslaget har således til formål at fremme etablering af en værdikæde for produktion af batterier i EU baseret på en cirkulær økonomi. Desuden skal det sikres, at de virgine råstoffer, der skal tilføres det cirkulære kredsløb for at opnå tilstrækkelig kapacitet, sker på baggrund af sociale-, sikkerheds- og miljømæssige hensyn. For at opnå dette er der opstillet krav til alle relevante trin af et batteris livscyklus.

Kommissionens forslag vil erstatte det eksisterende direktiv 2006/66/EC om batterier og udtjente batterier. Forslaget omfatter alle batterier undtagen batterier anvendt ifm. et medlemslands forsvar og batterier, der er designet til at blive sendt ud i rummet. De batterier, der er omfattet, opdeles i fire kategorier:

- Bærbare batterier med en vægt under 5 kg (herunder også batterier til lette elektriske køretøjer, som ex. elcykler)
- Startbatterier til biler med konventionel forbrændingsmotor (også kaldet bilbatterier eller blyakkumulatorer)
- Traktionsbatterier (batterier til elbiler og andre køretøjer på vejbane) og
- Industrielle batterier (som også inkluderer batterier til arbejdskøretøjer samt vand og luftbåren transport)

Forslagets krav kan opdeles i følgende emner:

1. Krav om bæredygtig produktion og sikkerhedskrav til batterier
2. Krav om mærkning og information
3. Overensstemmelsesprocedurer og -institutioner
4. Krav til erhvervsdrivende i værdikæden herunder krav om due diligence (nødvendig omhu)
5. Udvidet producentansvar for indsamling og genanvendelse af batterier
6. Elektronisk informationsudveksling og batteripas
7. Fælles markedsovervågning og kontrol af batterier fra ikke-EU-lande
8. Grønne indkøb

Forslagets krav gælder for alle kategorier af batterier, medmindre andet er nævnt i beskrivelsen. For alle industrielle batterier og traktionsbatterier forudsættes, at disse er genopladelige.

1. *Krav bæredygtig produktion og sikkerhedskrav til batterier*

Forslaget fastsætter begrænsninger af batteriers indhold af farlige stoffer. Batterier må ifølge artikel 6 ikke indeholde stoffer, der er begrænset i den europæiske kemikalielovgivning, REACH, og herudover stoffer, som er på bilag 1 til forordningen. På nuværende tidspunkt indeholder bilag 1 kviksølv og cadmium. Fsva. bær-

² https://ec.europa.eu/transport/sites/transport/files/3rd-mobility-pack/com20180293-annex2_en.pdf

³ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/DA/TXT/PDF/?uri=CELEX:52020DC0098&from=EN>

⁴ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/DA/TXT/PDF/?uri=CELEX:52020DC0102&from=EN>

⁵ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:52020DC0789&from=EN>

bare batterier er begrænsningerne af henholdsvis kviksølv og cadmium enslydende med kravene i det gældende batteridirektiv⁶. Batterier til elektriske køretøjer, der er markedsført før december 2008, er dog undtaget cadmium-begrænsningen i forordningens forslag.

Kommissionen tillægges desuden beføjelse til at vedtage delegerede retsakter med henblik på at ændre begrænsningerne af farlige stoffer. Derved er det muligt at ændre og tilføje stoffer, som skal underlægges restriktioner. Dette kræver, at der foreligger en uacceptabel risiko for menneskers sundhed eller miljøet som følge af stoffets anvendelse til produktion af batterier, eller at stoffet findes i batteriet ved markedsføring eller efterfølgende i batteriets livscyklus. I den forbindelse skal Kommissionen tage hensyn til den socioøkonomiske virkning og vurdere tilgængeligheden af alternativer til det farlige stof.

Fsva. klimabelastning stilles der krav til traktionsbatterier og industrielle batterier om dokumentation i form af en 'Carbon Footprint declaration'. Carbon Footprint (CO₂-aftryk) er en metodemæssig opgørelse af CO₂-udledning for et givent produkt. Opgørelsen skal omfatte CO₂-udledning ved råstofudvinding, produktion, distribution, egen elektricitetsproduktion og end-of-life fasen, dvs. affaldshåndtering og genanvendelse. Opgørelse af CO₂-aftryk skal på sigt danne basis for et klassificeringssystem for traktionsbatterier og industrielle batterier, så disse kan rangeres i forskellige klasser efter deres klimapåvirkning.

Forslaget stiller krav om indhold af genanvendte råstoffer (sekundære råstoffer) ved produktion af nye industribatterier og traktionsbatterier. Kravet stilles til fire af de mest anvendte råstoffer i batterier; Cobolt (Co), bly (Pb), lithium (Li) og nikkel (Ni). Kravene skal gælde fra 2030 og strammes i 2035. De foreslåede andele af genanvendt råstof ift. den samlede mængde af hvert enkelt råstof er som følger:

	2030	2035
Cobolt	12%	20%
Bly	85%	85%
Lithium	4%	10%
Nikkel	4%	12%

Yderligere stilles der krav til ydeevne og holdbarhed for henholdsvis almindelige bærbare batterier samt for industribatterier og traktionsbatterier.

For stationære batterier stilles der desuden krav om teknisk dokumentation for sikker drift og brug, herunder test i overensstemmelse med fastlagte sikkerhedskrav.

Endelig stilles der krav om, at bærbare batterier, der er indbygget/integreret i elektrisk eller elektronisk udstyr umiddelbart skal kunne udtages og udskiftes enten af slutbrugeren eller af en uafhængig operatør gennem udstyrets levetid, hvis batteriets levetid er kortere end udstyrets.

Forslaget giver desuden mulighed for at indføre begrænsninger af kemiske stoffer, hvis de udgør en risiko for sundhed eller miljø i forbindelse med produktion, og som en konsekvens af at batterierne markedsføres til forbrugere, herunder i affaldsfasen.

2. *Krav om mærkning og information*

Forslaget stiller en række mærknings- og informationskrav. Ud over de krav som allerede gælder i det eksisterende batteridirektiv, stilles der yderligere krav til information om kapacitet og holdbarhed af batteriet, producenten, indholdsstoffer, batteriets type og batch-nr. samt produktions- og markedsføringsdato. Mængden af data, der skal kunne aflæses af batteriet, afhænger af, hvilken kategori der er tale om, således at der er færrest krav til de bærbare batterier og flere til de industrielle og traktionsbatterierne.

⁶ Art. 4, stk. 1, litra a) og b) i EUROPA-PARLAMENTETS OG RÅDETS DIREKTIV 2006/66/EF af 6. september 2006 om batterier og akkumulatører og udtjente batterier og akkumulatører samt om ophævelse af direktiv 91/157/EØF

Fra 2023 skal batterier mærkes med en QR-kode, som skal påtrykkes eller indgraveres i batteriet på en synlig, læselig og uudslettelig måde. QR-koden skal indeholde de ovenfor nævnte informationer og skal løbende udbygges med informationer om overensstemmelse med gældende krav, informationer til slutbruger om bortskaffelse, CO₂-aftryk med tilhørende klasser samt due diligence rapporter. Informationerne vil således være tilgængelige for batteriindehaveren ved aflæsning af QR-koden.

Industrielle batterier og traktionsbatterier skal have et batterimanagement-system, som indeholder data om de parametre, der har betydning for batteriets 'State of Health', SoH⁷. Disse data, som kan aflæses af batterimanagement-systemet, skal være tilgængelige for den der ejer batteriet for at kunne fremme genbrug og renowing af batteriet.

3. Overensstemmelse, overensstemmelsesvurderingsprocedurer og -institutioner

En batterifabrikant eller dennes bemyndigede repræsentant skal inden markedsføring eller ibrugtagning af et batteri sikre, at dette er i overensstemmelse med de krav, forordningen stiller til batteriets performance inden for bæredygtighed, sikkerhed samt mærkning og information.

Dokumentation for overensstemmelse skal foreligge i form af målinger og beregninger, som er gennemført efter alment anerkendte metoder, og hvor det er muligt efter harmoniserede standarder. Kommissionen tillægges desuden beføjelser til at gennemføre implementeringsretsakter for fælles europæiske specifikationer for afprøvning af performancekravene i de tilfælde, hvor der ikke findes harmoniserede standarder.

Forslaget stiller desuden en lang række krav til etablering af et system, som skal sikre kontrol af, at markedsførte batterier overholder performancekravene.

Medlemslandene skal således udpege en myndighed, der kan bemyndige institutioner til at vurdere, om et batteri overholder de stillede krav.

Myndigheden og institutionerne underlægges en række krav om uafhængighed, uvildighed og fortrolighed og der stilles krav til de procedurer, som disse hver især skal efterleve. Det foreslåede system har lighed med det, der er kendt fra akkrediterings- og certificeringssystemer ift. at sikre overholdelse af danske, europæiske og internationale standarder.

4. Krav til erhvervsdrivende i værdikæden herunder krav om due diligence (nødvendig omhu)

Forordningen opstiller en række krav til kæden af erhvervsdrivende, der er involveret i værdikæden for produktion og markedsføring af batterier. Begrebet erhvervsdrivende omfatter således fabrikant, bemyndiget repræsentant, importør, distributør samt udbydere af distributørtjenester i det omfang disse har forpligtelser i forbindelse med produktionen af batterier, deres tilgængeliggørelse på markedet, deres markedsføring eller deres ibrugtagning.

Primært pålægges fabrikanten af batterier at sikre sig, at produktet overholder forordningens performancekrav om bæredygtighed og sikkerhed. Fabrikanten skal med teknisk dokumentation, en EU-deklaration og CE-mærkning dokumentere, at kravene er opfyldt. Dokumentation skal være specifik for den enkelte batterimodel og skal opbevares i 10 år.

Derudover pålægges de erhvervsdrivende, der markedsfører industrielle batterier eller traktionsbatterier (over 2kWh) på det indre marked, at udarbejde en due diligence-politik, dvs. en politik om sociale, etiske og miljømæssige forhold ifm. udvinding af råstoffer til batteriproduktionen.

⁷ Et mål for hvor slidt batteriet er og dets evne til at levere den ydelse som det kunne fra nyt. SoH afhænger af batteriets alder, samt hvor meget og hvordan det har været brugt.

De erhvervsdrivende skal herefter varetage en række forpligtelser vedrørende due diligence i forsyningskæden, herunder at opbevare dokumentation for overholdelse af disse forpligtelser, årlig offentliggørelse af oplysningerne samt krav om tredjepartsverifikation. Kravene tager udgangspunkt i OECD's retningslinjer for Multinationale virksomheder. De erhvervsdrivende skal derfor blandt andet vedtage og klart meddele leverandører og offentligheden en virksomhedspolitik for så vidt angår sociale, etiske og miljømæssige forhold i forsyningskæden for visse råstoffer, samt tildele ledelsen ansvar for at overvåge due diligence-processen i forsyningskæden. Due diligence-systemet skal hermed sikre kontrol- og gennemsigtighed af forsyningskæden og indeholde specifikke dokumentationskrav.

Kommissionen har til hensigt at udarbejde retningslinjer for anvendelsen af kravene til due diligence og til lægges derudover beføjelser til at vedtage delegerede retsakter med henblik på bl.a. at ændre due diligence-forpligtelserne for erhvervsdrivende. Dette kan ske, såfremt der sker ændringer af forordning (EU) 2017/821 om konfliktmineralel eller ændringer af due diligence-anbefalingerne i bilag I til OECD's retningslinjer⁸.

Regeringer, industrisammenslutninger og grupperinger af interesserede organisationer, der har udviklet og fører tilsyn med due diligence-ordninger, kan ansøge om at få en due diligence-ordning i batteriforsyningskæden anerkendt af Kommissionen.

En del af informationerne, som genereres ifm. due diligence, skal gøres tilgængelig i QR-koden i de tilfælde, hvor batterier er mærket med et sådant, jf. afsnit 2.

Hvis en fabrikant ikke er etableret i en medlemsstat, må et batteri kun markedsføres i Unionen, hvis fabrikanten udpeger én bemyndiget repræsentant, som skal acceptere sin rolle som bemyndiget repræsentant for at kunne fungere som sådan. Repræsentanten arbejder på mandat fra fabrikanten og skal som minimum kunne verificere, at EU-deklarationen om overensstemmelse og den tekniske dokumentation er udarbejdet og at fabrikanten har sikret en passende overensstemmelsesvurderingsprocedure for performance-kravene. Repræsentanten skal opbevare dokumentationen i 10 år og stille denne til rådighed for og samarbejde med de nationale myndigheder på baggrund af en begrundet anmodning herom.

Importører af batterier skal sikre sig, at batterierne er i overensstemmelse med forordningens performance- og mærkningskrav. Desuden skal importøren kunne verificere, at fabrikanten har overholdt de relevante overensstemmelsesvurderingsprocedurer, jf. afsnit 3. Importøren skal verificere, at fabrikanten har udarbejdet den fornødne tekniske dokumentation, samt at batteriet er mærket korrekt. Om fornødent skal importøren udføre stikprøvekontrol af batterierne. Importøren må ikke markedsføre batterierne, såfremt der er mistanke om, at batterierne ikke overholder performance- og mærkningskravene. Importøren skal opbevare dokumentationen i 10 år, og stille den til rådighed for og samarbejde med de nationale myndigheder på baggrund af en begrundet anmodning herom.

Distributører skal, før de markedsfører batterier, verificere at fabrikanten, dennes bemyndigede repræsentant eller importøren er registreret i det pågældende medlemsland. De skal desuden sikre sig, at batterierne er mærket korrekt og at den fornødne information foreligger. Distributøren skal sikre sig at batterier i deres varetægt under transport og lagring ikke udsættes for betingelser, der kan beskadige batteriernes performance og mærkning.

Såfremt en importør eller distributør markedsfører et batteri under eget navn eller varemærke, eller hvis importøren/distributøren ændrer på batteriet så dets overensstemmelse med performance-kravene ændres, betragtes importøren/distributøren som fabrikant.

Erhvervsdrivende skal opbevare informationer i 10 år, om hvem de har modtaget og leveret batterier til, som kan udleveres til myndigheder efter forespørgsel.

⁸ OECD Due Diligence Guidance for Responsible Supply Chains of Minerals from Conflict-Affected and High-Risk Area

5. Udvidet producentansvar for batterier

Forordningens bestemmelser om udvidet producentansvar for batterier bygger på bestemmelser i det gældende batteridirektiv⁹ samt de nye minimumsbestemmelser for producentansvar, som er fastlagt i det reviderede affaldsrammedirektiv fra 2018¹⁰. Forslagets bestemmelser om producentansvar adskiller sig overordnet fra det gældende direktiv på en række punkter.

Først og fremmest beskrives roller og ansvar mellem producenter og affaldsaktører mere detaljeret end i det nuværende direktiv. Ansvarsfordelingen mellem producenter og aktører, der indsamler bærbare batterier fremgår dog ikke klart af forslaget. Som noget nyt skal producenterne have en autorisation af deres indsamlingssystem for de bærbare batterier af de kompetente myndigheder.

Der indføres desuden, i lighed med bestemmelserne om producentansvar i affaldsdirektivet, nye minimumskrav om åbenhed om kollektive ordningers organisering og økonomi for disse, samt krav om, at producenternes bidrag til de kollektive ordninger miljøgraderes. Desuden indføres der et krav om, at medlemslandene skal indføre en autorisationsordning for de kollektive ordninger.

Der er krav om, at producenterne skal indrapportere markedsførte og indsamlede mængder, derudover skal affaldsoperatører indberette de mængder af udtjente batterier, som de indsamler på egen hånd. Alle indberetninger skal indberettes til de kompetente myndigheder og specificeres på kategori, type og kemi og indberetningsdata skal kvalitetssikres. De kompetente myndigheder skal indberette disse data til Kommissionen.

Indsamlingsmålene for bærbare batterier skærpes. Det nuværende indsamlingsmål på 45 pct. gælder til og med 2023, derefter er målet 65 pct. i 2025 og 70 pct. i 2030. Batterier til lette transportmidler, som eksempelvis elcykler, henregnes med forslagets nye definition til kategorien bærbare batterier. I forhold til indsamlingsmålet skal denne type batterier dog ikke medregnes i indsamlingsprocenten. Kommissionen forpligtes i stedet til i 2030 at overveje et selvstændigt indsamlingsmål for batterier til lette transportmidler.

Batterier må ikke deponeres eller forbrændes. De indsamlede batterier skal genvindes. Genvindingsprocenten for hele batteriets indhold skærpes med forslaget ift. de eksisterende krav:

	Nuværende	2025	2030
Blysyre-batterier	65 %	75 %	80%
Nikkel-cadmium batterier	75 %	Forventes udfaset	Forventes udfaset
Lithium-ion batterier	-	65 %	70%
Andre batterier	50 %	50 %	-

Derudover indeholder forslaget et nyt krav til genvinding af selve metallerne i batterierne; cobolt, kobber, bly og nikkel på hhv. 90 pct. i 2025 og 95 pct. i 2030, mens tallene for genvinding af lithium er hhv. 35 pct. og 70 pct. Såfremt udtjente batterier eksporteres til genvinding i lande uden for EU, kan det kun medregnes til at opfylde forpligtigelser ift. genvindingseffektiviteter og mål, såfremt det kan dokumenteres, at genvindingen er sket under tilsvarende forhold som anført i forslaget.

Yderligere stilles der krav i forbindelse med ændret anvendelse og renovering af batterier til andre formål. Her stilles som krav, at uafhængige operatører skal gives adgang til data i batterimanagementsystemet for traktionsbatterier og industrielle batterier. Samtidig forpligtes sådanne operatører til at sikre, at der er tilstrækkelig kvalitetskontrol og sikkerhedsforanstaltninger omkring de genfremstillede batterier. Genfremstillede batterier fritages desuden fra krav om bl.a. due diligence, CO₂-aftryk opgørelse og indhold af genanvendt materiale såfremt de oprindelige batterier blev markedsført inden forordningen trådte i kraft.

⁹ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/DA/TXT/PDF/?uri=CELEX:02006L0066-20180704&from=EN>

¹⁰ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/DA/TXT/PDF/?uri=CELEX:02008L0098-20180705&from=EN>

Endeligt stilles der krav om, at producenterne skal stille information til rådighed, som kan fremme reparation og genfremstilling af batterier.

6. *Elektronisk informationsudveksling og batteripas*

Kommissionen skal inden 2026 etablere et elektronisk informationsudvekslingssystem (kaldet Systemet). Systemet skal indeholde en række data om industrielle batterier og traktionsbatterier, som er sat på markedet i EU. Systemet skal skabe et overblik over den samlede mængde industrielle batterier og traktionsbatterier, der er på det indre marked, herunder også mængde og art af kritiske ressourcer, samt informationer om CO₂-aftryk, ansvarlige indkøb, genanvendt materiale i batterierne etc.

Erhvervsdrivende, som markedsfører industrielle eller traktionsbatterier, skal indrapportere de ovenfor nævnte data i et format fastlagt ved en gennemførelsesretsakt. Medlemslandene skal indrapportere indsamlede og behandlede mængder af alle typer af batterier, svarende til de krav, der stilles i det nuværende direktiv.

Fra 2026 skal alle industrielle batterier og traktionsbatterier desuden have et 'batteripas'. Passet skal være tilgængeligt via en identifikator på batteriet. Passet kædes sammen med basale tekniske informationer om ydeevne og levetid og skal være knyttet til de basiskarakteristika om batteriet, som ligger i Systemet. Batteripasset skal være tilgængeligt online via elektroniske systemer, der er interoperable med Systemet. Batteripasset skal give adgang til oplysninger om ydeevne og levetid, når batteriet markedsføres, og når dets status ændres. Hvis ændringen i status skyldes reparation eller ændring af anvendelse, overdrages ansvaret for registrering i batteripasset til den erhvervsdrivende, der anses for at markedsføre det ændrede industribatteri eller traktionsbatteri.

7. *Fællesmarkedsovervågning og kontrol af batterier fra ikke-EU-lande*

Der foreslås krav om, at medlemsstaternes markedsovervågningsmyndigheder skal igangsætte tiltag eller foranstaltninger, såfremt myndighederne har grund til at tro, at et batteri, der er omfattet af forordningen, udgør en risiko for menneskers sundhed og sikkerhed, for ejendom eller for miljøet. Opfylder batteriet ikke kravene i forordningen, pålægger myndighederne den relevante erhvervsdrivende at sikre, at batteriet bringes i overensstemmelse med forordningens krav. Kommissionen og andre medlemsstater orienteres, såfremt den manglende overensstemmelse ikke er begrænset til medlemsstatens område. Der stilles tilsvarende krav til batterier, som vurderes at være i overensstemmelse med forordningen, men som udgør en risiko, ligesom der stilles krav ved andre former for manglende overensstemmelse med forordningen.

8. *Grønne indkøb*

Der foreslås krav om, at offentlige indkøbere ved indkøb af batterier eller produkter, der indeholder batterier skal tage hensyn til de miljømæssige påvirkninger, som batterier har over deres livscyklus og sikre sig, at de købte batterier har en minimal påvirkning. Det betyder, at kontraherende myndigheder er forpligtet til at inkludere tekniske specifikationer og tildele kriterier baseret på forordningens bæredygtighedskrav ved udvælgelse af et produkt.

Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet har forud for plenarforsamlingen i marts udtalt sig om Kommissionens oprindelige forslag. Parlamentet finder det nødvendigt at revidere de eksisterende regler om batterier og udtjente batterier (Batteridirektivet). Europa-Parlamentet bifalder, at batteriforordningen er det første forsøg på at indføre et sæt holistiske regler, der omfatter hele batteriets livscyklus fra design til end-of-life og som understøtter den cirkulære økonomi.

Europa-Parlamentet støtter forslaget indhold, og har særligt fokuseret på følgende områder:

- Støtter reglerne om deklarering og mærkning af CO₂-aftryk
- Støtter minimumsniveauer for genanvendt materiale
- Støtter krav om, at produkter designes så et batteri kan udtages og erstattes af et nyt batteri
- Støtter indførelse af due diligence for batterier, som læner sig op af internationalt anerkendte due diligence standarder

- Ønsker en vurdering af muligheden for at indføre krav om en standardoplader, som kan oplade en række forskellige batterier
- Ønsker en højere indsamlingsprocent for bærbare batterier (80 pct. i 2030, mod EU-Kommissionens oprindelige forslag på 70 pct. i 2030)

Nærhedsprincippet

Kommissionens forslag omhandler en række centrale problemer i forbindelse med det indre marked, herunder ulige vilkår for batterier, der markedsføres, fordi de gældende bestemmelser er genstand for fortolkning, hindringer for genvindingsmarkedernes funktion og dermed behov for en stabil og fuldt harmoniseret lovgivningsramme. Dertil kommer en række miljøproblemer i forbindelse med produktion, anvendelse og bortskaffelse af udtjente batterier, herunder miljøskadelige virkninger af farlige stoffer i batterier i tilfælde af, at de ikke bortskaffes korrekt.

Kommissionens forslag er baseret på artikel 114 i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde (TEUF), som skal anvendes i forbindelse med foranstaltninger, der har til formål at skabe eller sikre et vel fungerende indre marked. Dette er et skift fra det nuværende retsgrundlag, da batteridirektivet fra 2006 er baseret på EF-traktatens artikel 175 (nu artikel 191 i TEUF) og på EF-traktatens artikel 95 (nu artikel 114 i TEUF) for de produktrelaterede bestemmelser. Dette er sket ud fra en betragtning om, at forslagens indre marked bestemmelser er dominerende, og at miljøbestemmelserne er supplerende.

På baggrund af ønske fra flere medlemsstater har Rådets Juridiske Tjeneste vurderet muligheden for, at forslaget delvist hjemles i artikel 192 i TEUF (miljø), særligt med henblik på regulering af affaldsområdet, som er afhængig af national infrastruktur. Rådets juridiske tjeneste vurderer, at forslaget godt kan have en dobbelthjemmel, således at affaldsområdet kan have hjemmel i artikel 192 mens den øvrige del af forordningen har hjemmel i artikel 114 (indre marked).

Da formålet med forslaget samlet set vurderes bedst at kunne indfries ved hjælp af regulering på EU-niveau, vurderes det, at forslaget er i overensstemmelse med nærhedsprincippet.

Gældende dansk ret

Gældende regulering af batterier omfatter dels regler for overensstemmelse med sikkerhedskrav, bæredygtighed (regulering af indholdsstoffer) og markedsovervågning, grønne indkøb samt regler for udvidet producentansvar (affaldshåndtering) og transport af affald.

Fsva. overensstemmelse med sikkerhedskrav er gældende regler fastsat i bekendtgørelse nr. 311 af 30. marts 2016 om elektrisk materiel bestemt til anvendelse inden for visse spændingsgrænser og bekendtgørelse nr. 839 af 10. juni 2020 om produktsikkerhed i almindelighed og koordination mellem kontrolmyndigheder som begge har hjemmel i lov nr. 799 af 9. juni 2020 om produkter og markedsovervågning. Det bemærkes, at batteridrevne produkter i visse situationer skal overholde lov nr. 260 af 16. marts 2016 om radioudstyr og elektromagnetiske forhold samt bekendtgørelse nr. 1107 af 6. november 2019 om radioudstyr og elektromagnetiske forhold.

Fsva. krav til bæredygtighed og markedsovervågning er gældende regler fastsat i bekendtgørelse nr. 870 af 08/07/2015 om import og salg samt eksport af batterier og akkumulatører med hjemmel i lov om kemikalier, jf. lovbekendtgørelse nr. 115 af 26/01/2017 med senere ændringer.

Fsva. grønne indkøb udgør Udbudsloven (LOV nr. 1564 af 15/12/2015) den generelle ramme.

Fsva. udvidet producentansvar er gældende regler fastsat i bekendtgørelse nr. 1453 af 07/12/2015 om batterier og akkumulatører og udtjente batterier og akkumulatører (batteribekendtgørelsen) med hjemmel i Miljøbeskyttelsesloven jf. lovbekendtgørelse nr. 1218 af 25/11/2019 med senere ændringer.

Fsva. transport af affald er gældende regler og EU's liste over affaldskoder reguleret i bekendtgørelse nr. 224 af 08/03/2019 om affald, som har ophæng i Miljøbeskyttelsesloven jf. lovbekendtgørelse nr. 1218 af 25/11/2019 med senere ændringer.

Konsekvenser

Miljøministeriet har foretaget en konsekvensvurdering af forslaget. Idet forslaget stadig er under forhandling, kan der fortsat komme ændringer, som vil ændre de lovgivningsmæssige og/eller økonomiske konsekvenser.

Lovgivningsmæssige konsekvenser

Forslaget vil have lovgivningsmæssige konsekvenser for den danske miljølovgivning og samt for lovgivning om markedsovervågning og overensstemmelsesvurderinger.

Den eksisterende danske miljøregulering om batterier fsva. affald og indhold af farlige stoffer er reguleret ved lov og udmøntet i specifikke bekendtgørelser. Kommissionens forslag til forordning vil på affaldsområdet medføre, at de dele af miljøbeskyttelsesloven, som indeholder hjemler til udvidet producentansvar for batterier efter det gældende batteridirektiv, affaldsdirektivets minimumskrav til producentansvar samt specifikke bestemmelser om batterier, skal justeres eller ophæves. Ligeledes vil det betyde, at de eksisterende bekendtgørelser om batterier enten skal justeres eller ophæves i forhold til forordningen. Forslaget vurderes ikke at have lovgivningsmæssige konsekvenser for så vidt angår grønne indkøb.

Ift. kemikalielovgivningen forventes der ikke at skulle ske lovændringer, men bekendtgørelse om import og salg samt eksport af batterier og akkumulatorer skal ophæves, idet bestemmelserne vil blive erstattet af forordningens tekst.

Økonomiske konsekvenser

Forslaget skønnes at medføre statsfinansielle og erhvervsøkonomiske konsekvenser.

Statsfinansielle konsekvenser

Forslaget skønnes foreløbigt at medføre statsfinansielle merudgifter på 4,4-7,2 mio. kr. årligt jf. tabel 1. Dertil lægges 1,8-4,3 mio. kr. i initiale omkostninger. Der kan forekomme justeringer, da vurderingen er baseret på det nuværende forslag, der fortsat er under forhandling.

Tabel 1

Foreløbige skøn over statsfinansielle udgifter							
Artikel	Mio. kr. (2022-pl)	2023	2024	2025	2026	2027	Årligt, varigt
66-69	Markedskontrol		4,7-6,2	3,6-5,1	3,6-5,1	3,6-5,1	3,6-5,1
46-48	Godkendelse og tilsyn		1,5-5,3	0,8-2,1	0,8-2,1	0,8-2,1	0,8-2,1
I alt			6,2-11,5	4,4-7,2	4,4-7,2	4,4-7,2	4,4-7,2

De statsfinansielle konsekvenser kan primært henføres til:

- *Markedskontrol*, omfatter myndighedernes opgaver med etablering af et akkrediteringssystem for uvildig test og kontrol af batterier, juridisk implementering af forordningen samt overensstemmelsesvurdering af batterier ift. gældende krav samt markedsovervågning af markedsførte batterier.
- *Godkendelse og tilsyn* i forbindelse med udvidet producentansvar omfatter myndighedernes opgaver med godkendelse af kollektive ordninger, indsamlingssystemer for bærbare batterier, samt løbende gen-godkendelser og tilsyn med overholdelse af godkendelserne.

Det forventes, at en del af godkendelses- og tilsynsopgaverne i forbindelse med producentansvaret vil kunne finansieres ved gebyrer. Dog bemærkes, at gebyrfinansiering af markedsovervågning ventes at blive administrativ tung med et usikkert finansieringsgrundlag.

Desuden vil der kunne komme øget administration og omkostninger i forbindelse med grønne offentlige indkøb. Omfanget heraf vil dog først kunne vurderes ved en nærmere udmøntning af bestemmelserne i en delegeret retsakt.

Konsekvenser for kommuner og regioner

Forslaget forventes ikke at have væsentlige økonomiske konsekvenser for kommunerne, idet producenterne ligesom det sker i dag skal finansiere indsamling af batterier, herunder de bærbare batterier. Den kommunale indsamling forventes dog fremover, at blive finansieret mere direkte af producenterne end det er tilfældet i dag.

Forslaget har ingen umiddelbare økonomiske konsekvenser for regionerne. Det må dog forventes at udmøntning via delegerede retsakter af krav om offentlige grønne indkøb kan få konsekvenser for regionerne. Sådanne omkostninger vil blive vurderet ved udmøntningen.

Økonomiske – herunder administrative – konsekvenser for erhvervslivet

Der foregår ikke produktion af battericeller i Danmark. Men der findes danske erhvervsdrivende, som enten importerer battericeller, som sammensættes til batterier, eller som importerer batterier, der anvendes og markedsføres i egne produkter eller under eget varemærke. Der kan være tale om batterier til mindre elektroniske produkter og robotteknologi, batterier til anvendelse som traktionsbatterier i arbejdskøretøjer, eller stationære batterier til eksempelvis back-up-strømforsyning eller energilagring i forbindelse med solcelleanlæg. Sådanne erhvervsdrivende vil i forslagets forstand blive betragtet som batteriproducenter, som skal dokumentere overholdelse af de krav, der stilles til større batteri (over 2kWh). Det vurderes på den baggrund, at der er i størrelsesordenen 60 af denne type batteriproducenter i Danmark.

Der er desuden danske virksomheder og institutter, der tester og afprøver batterier ift. batteriernes performance, som ligeledes kan vurdere brugte batterier ift. genbrugelighed og ændret anvendelse af batterierne (2. life).

Endelig er der affaldsoperatører, som står for indsamling og sortering af bærbare såvel som startbatterier, traktionsbatterier og industrielle batterier. Der findes ikke danske genvindingsvirksomheder, som genvinder sekundære råstoffer fra udtjente batterier.

Forslaget skønnes at medføre følgende erhvervsøkonomiske konsekvenser.

Tabel 2

Foreløbige skøn over erhvervsøkonomiske konsekvenser af udvalgte krav

Artikel	Mio. kr. (2022-pl)	2024	2025	2026	2027	Årligt varigt
7	Krav til CO2-beregning	47	47	47	47	47
10	Performancekrav	0	0	0	0	0
12	Sikkerhedskrav	2	2	2	2	2
46-48	Godkendelse af producenternes kollektive ordninger	0,1-0,4	0-0,2	0-0,2	0-0,2	0-0,2
46-48	Godkendelse af indsamlingsordninger for bærbare batterier,	1-15	0,3-5	0,3-5	0,3-5	0,3-5
46-48	Administration ifm. tilsyn	0,4-2,5	0,4-2,5	0,4-2,5	0,4-2,5	0,4-2,5
46-48	Opfyldelse af indsamlingsmål*	14	1	2,3	1	0
46-48	Gennemførelse af affaldssurvey	1-2	0,2-0,4	0,2-0,4	0,2-0,4	0,2-0,4
	I alt	65,5-82,9	50,9-58,1	52,2-59,4	50,9-58,1	49,9-57,1

Anm.: *Udkast til konsulentrapport udarbejdet af Niras for Miljøministeriet, 2021

Kilde: Miljøministeriet og Erhvervsministeriet pba. tal fra Teknologisk Institut.

De erhvervsøkonomiske konsekvenser kan primært henføres til:

- *Nye tekniske produktkrav*, herunder sikkerhedskrav.
- *Nye miljøkrav til større batterier*, som omfatter rettidig omhu (due diligence) ved udvinding af kritiske råstoffer og produktion af batterier, CO₂-aftryk, og indhold af genanvendte materialer.
- *Batteripas og data for større batterier*, som udstyrer det enkelte batteri med data om produktion og indhold, samt giver adgang til at data opsamles i et centralt datasystem, som giver overblik over mængden af tilgængelige batterier og batterimaterialer i EU.
- *Godkendelse af producenternes kollektive ordninger*, som varetager det udvidede producentansvar på vegne af deres medlemmer, hvor godkendelsen skal sikre åbenhed og gennemsigtighed i økonomi og praktisk gennemførelse af det udvidede producentansvar.
- *Godkendelse af indsamlingsordninger for bærbare batterier*, som skal sikre, at der etableres et landsdækkende producentbaseret indsamlingssystem af alle bærbare batterier.
- *Administration ifm. tilsyn*, dækker over kollektive ordningers og producenters administrative opgaver ifm. tilsyn af overholdelse af godkendelse af de kollektive ordninger og indsamlingsordninger for bærbare batterier.
- *Opfyldelse af indsamlingsmål og gennemførelse af affaldssurvey*, som skal sikre en indsamling i 2030 på 70 pct. af markedsførte mængder af bærbare batterier og forebygge fejlsortering af disse i andre affaldsfraktioner. Indsamlingsprocenten ligger i dag på 45-50 pct. På baggrund af en analyse foretaget af Niras, forventer Miljøministeriet, at indsamlingsmålet på 70 pct. kan nås gennem kampagner og analyser, som understøtter adfærdsændringer hos borgere og virksomheder og mere effektive indsamlingsordninger for erhvervsaffaldet. Der er estimeret behov for en stor indledende kampagne med løbende opfølgning og evaluering med samlet omkostning på ca. 19,3 mio. kr. Ansvar for mere effektive indsamlingsordninger for erhvervsaffaldet vil ligge hos producenterne. Det kan udformes på forskellige måder og det har derfor ikke været muligt at estimere omkostningerne¹¹.

Der er foretaget en AMVAB¹² beregning af de administrative omkostninger for erhvervet ved artikel 7 (CO₂-aftryk) og 12 (sikkerhedsperformance) i den foreslåede batteriforordning baseret på data fra Teknologisk Institut udarbejdet for Miljøministeriet. Estimerterne er behæftet med usikkerhed, da de specifikke krav eller standarder endnu ikke er fastlagte.

Der udestår konsekvensvurderinger af andre elementer, der kan medføre væsentlige omkostninger for erhverv. Det gælder omkostninger til etablering af IT-systemer i virksomhederne, som virksomhederne har til batteripasset samt forslaget due diligence-ordning.

¹¹ Udkast til konsulentrapport udarbejdet af Niras for Miljøministeriet, 2021.

¹² Aktivitetsbaseret måling af virksomhedernes administrative byrder

Artikel 7 (krav til CO₂-beregning):

For store batterier skal der foreligge en CO₂e-aftryk deklARATION, som skal verificeres af en tredjepart. Der er fortsat usikkerhed om, hvad kravene i art. 7 konkret kommer til at indebære. Derfor er der foretaget et skøn ud fra et worst case scenario på udgifterne til verifikationen, hvor batterifabrikanterne skal leve op til kravene pr. batterimodel, hvilket kan beløbe sig til ca. 47 mio. kr. årligt. Omkostningerne vil dog blive væsentligt mindre, såfremt kravene udmøntes, så batterifabrikanten kan basere sine beregninger på tredjepartsverificerede battericeller fra en underleverandør og derved kun skal supplere med beregning af CO₂e-aftryk fra egen produktion. Hertil kommer, at batterifabrikanten også har en række interne administrative arbejdsgange, som det ikke har været muligt at estimere på datagrundlaget tilvejebragt af Teknologisk Institut.

Artikel 10 (teknisk performancekrav)

Der stilles med forslaget krav om, at batterifabrikanten (den virksomhed, der producerer et batteri klar til markedsføring.) kan dokumentere batteriets performance jf. artikel 10. Der har ikke tidligere været krav herom. Teknologisk Institut vurderer på baggrund af en markedsundersøgelse, at de fleste batterifabrikanter allerede i dag beregner batteriets performance på baggrund af testresultater på battericellerne foretaget af underleverandøren. Der er i forslaget ikke stillet krav om, at underleverandøren skal levere de nødvendige data. På baggrund af den nuværende praksis forventes kravet om teknisk performance at begrænse sig til batterifabrikanternes tidsforbrug til at samle dokumentationen for kravene i art. 10, hvilket ikke er muligt at estimere på nuværende tidspunkt, og Miljøministeriet vurderer, at der således ikke vil være tale om en væsentlig erhvervsøkonomisk meromkostning.

Idet der med forslaget ikke er tale om krav til underleverandørerne om at foretage test på battericeller og videreformidle disse resultater, kan batterifabrikanten komme i en situation, hvor det er nødvendigt selv at foretage test på batterimodellen for at leve op til kravet om dokumentation af teknisk performance, hvilket kan have væsentlige erhvervsøkonomiske konsekvenser.

Artikel 12 (sikkerhedskrav)

De administrative omkostninger ved artikel 12 vurderes at være relativt små og beløbe sig til ca. 2 mio. kr., da en del af kravet allerede gælder i anden EU-regulering. Ydermere efterlever en del af virksomhederne allerede den resterende del af kravet som led i deres eksisterende forretning.

Forslaget vurderes ikke at have konsekvenser fsva. skatter, afgifter, subsidier m.v.

Beskyttelsesniveauet

Forslaget vil have en positiv virkning på beskyttelsesniveauet i Danmark alene begrundet i de skærpede bindende krav til indsamling og genanvendelse af udtjente batterier. Derudover vil forslaget for flere af initiativerne have en positiv virkning på det globale beskyttelsesniveau i form af reducerede CO₂-emissioner og et lavere ressourcetryk på ikke-fornybare ressourcer. Disse effekter kan dog ikke kvantificeres og omregnes til et dansk beskyttelsesniveau.

Andre samfundsøkonomiske konsekvenser herunder beskæftigelse, arbejdsmarkedet og ligestilling

Kommissionens konsekvensvurdering omfatter ikke privatøkonomiske konsekvenser for borgerne. Generelt er det vanskeligt at vurdere, men det antages at en eventuel meromkostning for eksempelvis en producent eller en importør vil blive afspejlet i batterienes pris, mens lavere omkostninger vil betyde en prisreduktion.

Forslaget vurderes ikke at have væsentlige konsekvenser for beskæftigelsen, arbejdsmarkedet og ligestilling.

Særlig konsekvenser for Grønland og Færøerne

Forslagets bestemmelser om due diligence for udvinding af råstoffer til batteriproduktion kan have konsekvenser for Grønland. Eventuelle konsekvenser kan ikke vurderes.

Høring

Forslaget har været sendt i høring i miljø specialudvalget, hvor der er indkommet bemærkninger fra Batteriforeningen, Dansk Affaldsforening, Dansk Autogenbrug og De Danske Bilimportører.

Batteriforeningen kommenterer udelukkende på regler for de bærbare batterier og tilslutter sig kravene om bæredygtighed og performance for disse, samt udtrykker tilfredshed med, at Kommissionen har anerkendt,

at engangsbatterier er det bedste valg til visse anvendelser. Derudover er Batteriforeningen bekymret for forslaget høje indsamlingsmål for bærbare batterier, som de mener kan være vanskelige at nå, særligt med den nuværende opgørelsesmetode. Batteriforeningen er derfor tilhænger af Kommissionens forslag om en opgørelsesmetode baseret på 'batterier tilgængelige for indsamling'. Batteriforeningen understreger, at de ønsker en affaldshåndtering, som er administrativ ubureaukratisk og tager udgangspunkt i en kommunal indsamling. Endelig fremfører Batteriforeningen, at de er modstandere af krav om modulerede bidrag til de kollektive ordninger.

Dansk Affaldsforening (DAF) opfordrer til, at der iværksættes en proces med de danske aktører, hvor den nye tilgang til reguleringen af et produktområde kan drøftes. DAF anser både bæredygtigheds- og performancekrav samt krav til affaldshåndteringen som meget detaljerede og påpeger, at det kan være et problem ift. at få det til at passe med den praktiske udførelse og det øvrige nationale affaldshåndteringssystem. DAF påpeger desuden, at brandfare ifm. indsamling af bærbare batterier ikke er tilstrækkeligt adresseret i forslaget, og foreslår det udbygges med regler om særskilt indsamling af lithium-ion batterier. Desuden gør DAF opmærksom på, at definitionen af batterier til lette køretøjer ikke omfatter batterier til segways og løbehjul m.m., og påpeger at der ikke er affaldshåndteringsmål for disse. Yderligere konstaterer DAF, at afrapporteringen af indsamlede batterier kan foregå uden om producentansvaret, og at der stadig er mulighed for at eksportere brugte batterier til oparbejdning uden for EU. Endelig nævner DAF, at Kommissionen tillægges store beføjelser ved de mange delegerede retsakter, der skal udarbejdes.

Dansk Autogenbrug opfordrer til, at der i forbindelse med reglerne for producentansvar indtænkes person- og trafikikkerhed ved omgang med traktionsbatterier, herunder skadede eller muligvis skadede traktionsbatterier. Det foreslås at gennemføre følgelovgivning, der tager højde for de farer, traktionsbatterier udgør i henseende til transport, håndtering og opbevaring. Dansk Autogenbrug opfordrer desuden til at sammen tænke en ny batteriforordning med direktivet for udtjente køretøjer i forhold til eksempelvis terminologi og sikker håndtering af traktionsbatterier.

De Danske Bilimportører har ingen særlige bemærkninger til forslaget.

Sagen har været i høring i EU Miljøspecialudvalget forud for møde i udvalget den 25. maj.

Rådet for Grøn Omstilling kommenterer på forskellen mellem genindvindingsprocenten for hele batteriets indhold og for genindvinding af selve metallerne i batterierne med særligt fokus på Lithium-ion batterierne, hvor genindvindingsprocenten for hele indholdet sættes til 65 pct. i 2025, mens genindvindingen for lithium sættes til 35 pct. i 2025. Herunder fremfører rådet også, at genindvindingsprocenten for selve metallerne bør skærpes. Rådet stillede spørgsmål til, om det ville give mening med genanvendelseskrav separat for små og store batterier.

Dansk Industri understregede nødvendigheden af, at kommende produktreguleringer kommer til at bygge på fælles standarder.

Batteriforeningen fandt det afgørende, at der var mulighed for at bygge videre på det eksisterende kommunale indsamlingssystem i relation til spørgsmålet om dobbelt hjemmel (i både artikel 114 og 192).

Sagen har været i høring i EU Miljøspecialudvalget forud møde i udvalget den 7. december.

Batteriforeningen kommenterer på definitionen af "almindelige" bærbare batterier, og fremfører i den forbindelse, at man ikke mener, at knapcelle batterier skal omfattes heraf. Batteriforeningen bakker op om en mere direkte finansiering af indsamlingen via producenterne og til en koordinering af de øvrige producentansvarsordninger ikke mindst på elektronik. Batteriforeningen finder, at en kommende opgørelse af indsamlingsprocenter skal baseres på, hvad der er tilgængelig for indsamling frem for tre års salg.

De Danske Bilimportører udtrykker opbakning til synspunkt fremført af ACEA (European Automobile Manufacturers' Association). Det anbefales, at regeringen tager bestik af ACEA's positionspapirer med de nøglebudskaber og anbefalinger, der fremgår heraf. Der gøres i den forbindelse opmærksom på en bekymring for, at det foreliggende forslag indeholder flere utilsigtede forhindringer for udviklingen af batterier til elbiler som følge af meget omfangsrige og detaljerede krav til batterierne, der er en kritisk komponent i elbiler. Desuden er der bekymring for, at forordningen medfører betydelige administrative byrder i form af krav om rapportering og mærkning. Dette kan risikere at forsinke udviklingen af batterier til elbiler – herunder bestræbelserne på at reducere prisen på batterierne, så de bliver økonomisk tilgængelige for flere europæiske forbrugere. Dermed kan fornyelsen af bilparken med elektriske biler også forsinkes. Derudover bakker De Danske Bilimportører op om synspunkterne fremført af Dansk Autogenbrug for så vidt angår behovet for, at der i forbindelse med reglerne for producentansvar, indtænkes person- og trafikikkerhed ved omgang med traktionsbatterier - herunder potentielt skadede batterier og transport, håndtering og opbevaring af sådanne batterier. De Danske Bilimportører finder ligeledes, at batteriforordningen for så vidt angår traktionsbatterier nøje bør sammentænkes med EU-reguleringen vedrørende udtjente køretøjer (ELV-direktivet).

Sagen har været i skriftlig høring i EU Miljøspecialudvalget fra 16. februar til 18. februar 2022.

Rådet for Grøn Omstilling anbefaler, at man støtter fremrykkelse af carbon footprint reglerne i artikel 7. Ligeledes anbefales det, at man arbejder på at fremrykke due diligence reglerne i Kapitel Via, så de ikke først implementeres i slutningen af 20erne, men ideelt set indenfor 24 måneder, samt at recycling targets i artikel 57/Annex XII skal træde i kraft i 2025/30 (Recycling efficiency targets) og i 2026/30 (metal recovery targets). Rådet for Grøn Omstilling henviser i øvrigt til tidligere kommentarer (forud for mødet i udvalget den 25. maj) vedrørende genindvindingsprocenten for hele batteriets indhold og selve metallerne i batterierne. Rådet for Grøn Omstilling noterer, at ansvarsfordelingen mellem producenter og aktører, der indsamler batterier, bør fremgå klart af forslaget samt, at det er positivt at producenterne skal have autorisation af deres indsamlingssystem for de bærbare batterier af de kompetente myndigheder. Rådet for Grøn Omstilling noterer endvidere, at det er velkomment, at der er krav om standardoplader, som kan oplade en række forskellige batterier samt at ambitionen om en højere indsamlingsprocent for bærebare batterier er hævet fra 70 til 80 %.

Sagen blev sendt i høring i EU Miljøspecialudvalget forud møde i udvalget 1. marts 2022.

Rådet for Grøn Omstilling (RGO) opfordrede til at se på mulighederne for at skærpe genanvendelsesprocenten på Lithium på 35 %, særligt i lyset af de forhold, der også gør sig gældende ved udvinding af ny lithium

Generelle forventninger til andre landes holdninger

De øvrige medlemslande har i forhandlingerne generelt udtrykt støtte til forslagets formål og indhold, men har været skeptiske over for totalharmonisering af affaldshåndtering herunder udvidet producentansvar for batterierne. Formandskabet har på den baggrund foreslået en dobbelthjemmel i forordningen, således at affaldshåndtering og producentansvar får ophæng i Traktatens art. 191. Det giver medlemslandene den ønskede fleksibilitet og Danmark såvel som de øvrige lande har herefter stillet sig positive overfor forordningens kapitel 7 om affaldshåndtering.

Danmark har under forhandlingerne arbejdet for at minimere de administrative og økonomiske byrder for små og mellemstore virksomheder, som producerer specialdesignede batterier baseret på batterimoduler fra store producenter. Danmark har stået relativt alene med denne prioritet, men nu er andre små medlemslande, som ikke har store batteriproducenter begyndt at interessere sig for problemstillingen. Der arbejdes stadig på at skaffe opbakning til en løsning, som både sikrer et højt ambitionsniveau og en administrativ og økonomisk proportionalitet for små og mellemstore virksomheder.

Et flertal af medlemslande, herunder Danmark har under forhandlingerne lagt vægt på, at der udarbejdes ambitiøse krav som understøtter øget genbrug og genanvendelse. Det oprindelige forslag er blevet skærpet så reglerne omkring genbrug, herunder levetidsforlængelse og genanvendelse er klarere og hermed bidrager til

at fremme den cirkulære økonomi. Medlemslandene har været delt på tidshorizonten for de ambitiøse indsamlingsmål. En række af de lande som Danmark normalt sammenligner sig med arbejder for at fastholde den ambitiøse tidsplan. Forhandlingerne om tidsplanen er ikke afsluttet.

Der er under forhandlingerne opnået enighed om kravene til due diligence, som i høj grad hviler på internationale retningslinjer fra OECD, ILO og FN.

Danmark har foreslået, at begrænsninger af kemiske stoffer udvides til også at kunne omfatte stoffer, som kan hindre genvinding og genanvendelse af batterierne. I forhandlingerne drøftes endvidere, hvorvidt kemikalierne skal reguleres under REACH eller om der er særlige forhold, der berettiger særskilt lovgivning i batteriforordningen, herunder om REACH kan udvides til også at dække affaldsfasen. Der tegner sig endnu ikke et entydigt billede af medlemslandene position.

Regeringens generelle holdning

Regeringen hilser Kommissionens forslag til forordning om batterier og udtjente batterier velkomment som grundlag for drøftelse af en mere omfattende reguleringen af batterier på EU-niveau. Forslaget kan bidrage til både miljø- og klimagevinster samt til omstillingen til en cirkulær økonomi, øget vækst, jobskabelse, forsyningssikkerhed i Europa, gennem øget genanvendelse, mindsket deponering og forøget ressourceeffektivitet og mindre CO₂-udledning. I den forbindelse finder regeringen det vigtigt, at batteriforordningen understøtter en omkostningseffektiv grøn omstilling, herunder gennem elektrificering. Det gælder blandt andet i forbindelse med omstillingen af vejtransporten til nulemissionskøretøjer, hvor batterier spiller en vigtig rolle, hvilket vil afstedkomme en stigende efterspørgsel efter batterier.

Regeringen støtter i udgangspunktet forslagets ambitioner vedrørende:

1. Krav om bæredygtig produktion og sikkerhedskrav til batterier
2. Krav om mærkning og information
3. Overensstemmelses procedurer og institutioner
4. Krav til erhvervsdrivende i værdikæden herunder krav om due diligence (rettidig omhu)
5. Udvidet producentansvar for batterier
6. Elektronisk informationsudveksling og batteripas
7. Fællesmarkedsovervågning og kontrol af batterier fra ikke-EU-lande
8. Offentlige grønne indkøb

Regeringen mener, det er vigtigt, at udfordringerne med oprindelsen af råstofferne og de dermed forbundne miljømæssige og sociale risici adresseres. Regeringen støtter, at der indføres sektorspecifikke due diligence-krav i forsyningskæder for så vidt angår råstoffer til elbatterier og større industriebatterier. De administrative omkostninger for erhvervsdrivende og for håndhævende myndigheder skal også tages i betragtning ved udformningen af kravene med henblik på at opnå et afbalanceret system uden uforholdsmæssige administrative byrder. Regeringen finder det positivt, at kravene bygger på internationalt anerkendte due diligence-retningslinjer, herunder særligt OECD's retningslinjer for Multinationale Virksomheder samt ILO's treparts-erklæring om principperne for multinationale virksomheder og socialpolitik. Regeringen finder det endvidere vigtigt, at der sikres den nødvendige sammenhæng mellem de sektorspecifikke regler og de muligt kommende horisontale regler om due diligence.

Regeringen finder det væsentligt, at forordningens bestemmelser om affaldshåndtering og udvidet producentansvar for batterier ikke hindrer, at det kan sammentænkes og koordineres med øvrige producentansvarsordninger, herunder særligt producentansvaret for elektronik, således at forpligtelserne kan opfyldes miljømæssigt og økonomisk effektivt.

Regeringen finder som udgangspunkt, at dele af forslaget, som omhandler affaldsområdet, der er afhængig af den nationale infrastruktur med fordel kan hjemles i TEUF art. 192 (miljø), og afventer i øvrigt et nyt udspil på løsning af denne problemstilling.

Regeringen hilser genbrug, ændret anvendelse og reformering af større batterier velkommen, idet det kan bidrage til at fremme den cirkulære økonomi. I den forbindelse finder Regeringen det væsentligt, at forordningen sikrer, at data om batteriernes tilstand gøres tilgængelige for de personer, der enten skal erhverve eller reparere batteriet.

Regeringen finder det væsentligt, at målene for indsamling, genanvendelse og indhold af genanvendt materiale i nye batterier er ambitiøse, så de kan bidrage til lukkede ressourcekredsløb og fremme Europas uafhængighed af ressourcer, som er udvundet under socialt, etisk og miljømæssigt uacceptable forhold.

Regeringen finder det i forbindelse med etablering af lukkede ressourcekredsløb væsentligt, at bestemmelserne om nye begrænsninger af kemiske stoffer udvides fra at kunne begrundes med risici for sundhed og miljø til også at kunne begrænse stoffer, som kan hindre genvinding og genanvendelse af batterierne og deres indholdsstoffer. Herudover er det muligt, at visse kemiske stoffer i batterier vil kunne påvirke batteriernes bæredygtighed. I den forbindelse vil Regeringen arbejde for, at der i den foreslåede procedure for begrænsning af stoffer ud over risikotilgangen også udvikles og indføres kriterier for bæredygtighed. Kriterier for bæredygtighed af kemikalier skal udvikles under arbejdet med implementering af Kommissionens handlingsplan for cirkulær økonomi (CEAP) og Kemikaliestrategi for bæredygtighed (CSS).

Regeringen finder det yderligere væsentligt, at kategoriseringen af batterier er så simpel og konsistent, at det ikke giver anledning til tvivl om kategorisering i henholdsvis markedsføring og affaldshåndtering, således at fejlsortering i affaldsledet og dermed fejl i indberettede affaldsmængder minimeres. Dette har særligt betydning for, at producenterne – og dermed Danmark som helhed – kan dokumentere, at affaldsmålene opfyldes.

Regeringen finder, at der skal være en entydig definition af de aktører, som er involveret i batteriværdikæden. Dermed sikres, at ansvarsfordelingen og informations- og dokumentationsforpligtigelser kan placeres på de rette aktører.

Regeringen vurderer, at der specifikt i forhold til forordningens sikkerhedskrav udestår en nærmere præcisering og afklaring af rækkevidden af de fysisk-mekaniske sikkerhedskrav. Disse krav er ikke beskrevet i kapitlet netop omhandlende sikkerhedskrav (med undtagelse af stationære batterier), men alene refereret til i udkastets artikel 4, stk. 2. Regeringen finder, at disse sikkerhedskrav, som bl.a. skal sikre, at der ikke opstår brandfare eller lignende, ikke kun bør omfatte de stationære batterier, men også bør omfatte alle andre batterier, dog med undtagelse af bærbare batterier til almindelig anvendelse.

Regeringen finder, at det er nødvendigt med en række informations- og dokumentationsforpligtelser for at kunne etablere og vedligeholde en cirkulær økonomi for batterier, såvel som for andre produkttyper. For at forpligtelserne ikke skal blive en uoverstigelig byrde for erhvervslivet og myndigheder, er det væsentligt at etablere datasystemer, som underbygger disse forpligtelser. I den forbindelse hilser Regeringen forslaget om mærkning med brug af digital teknologi som fx QR-koder på batterierne velkomment, da mærkning med brug af digital teknologi vil kunne referere til en del af den information, der skal indsamles og deles om batterierne. Regeringen finder det i den forbindelse vigtigt, at information og data gøres lettilgængelig, maskinlæsbar og interoperabel gennem brug af åbne standarder og en åben infrastruktur for datadeling. Der er dog samtidig vigtig at sikre, at kravene om mærkning i batteriforordningen hænger sammen med mærkningskrav og øvrige krav til information om produkter, som findes i anden lovgivning. Det bør herunder sikres, at mærkningen hænger sammen med eventuelle øvrige digitale løsninger om informationsoplysning, som er under udvikling. Herunder vil regeringen arbejde for, at en erhvervsdrivende så vidt muligt kun skal anvende én QR-kode eller anden digital løsning til at oplyse alle krav, som gælder på tværs af lovgivning.

Regeringen støtter anvendelsen af ”ny metode” til udvikling af harmoniserede standarder for batterier i regi af det europæiske standardiseringssystem og med tæt inddragelse af interessenter. Regeringen finder, at forslaget artikel 16, hvormed Kommissionen kan anvende gennemførelsesretsakter til at definere tekniske specifikationer for batterier som alternativ til ”ny metode” og harmoniserede standarder, kun bør tages i brug som en absolut nødløsning. Regeringen ønsker i øvrigt en horisontal tilgang til spørgsmålet om tekniske specifikationer, således at ordlyden i artikel 16 ensrettes med lignende artikler i andre retsakter, som nævnt i Kommissionens nye standardiseringsstrategi.

Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg

Sagen har senest været forelagt Folketingets Europaudvalg den 16. december 2021 forud for rådsmødet (miljø) den 20. december, jf samlenotat oversendt til Folketingets Europaudvalg den 8. december 2021

Sagen har været forelagt Folketingets Europaudvalg den 3. juni 2021 forud for rådsmødet (miljø) den 10. juni 2021, jf samlenotat oversendt til Folketingets Europaudvalg den 25. maj 2021.

Der er oversendt grund- og nærhedsnotat til Folketingets Europaudvalg den 29. januar 2021.

Notatet er ligeledes sendt til Folketingets Miljø- og Fødevarerudvalg.

Der er oversendt samlenotat til Folketingets Europaudvalg den 21. februar 2022

Notatet er ligeledes sendt til Folketingets Miljø- og Fødevarerudvalg.

2. Kommissionens forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om tilgængeliggørelse på EU-markedet og eksport fra Unionen af visse råvarer og produkter, der er forbundet med skovrydning og skovforringelse, og om ophævelse af forordning (EU) nr. 995/2010 KOM(2021) 706

Revideret version af samlenotat grund- og nærhedsnotat oversendt til Folketingets Europaudvalg den 3. februar 2022

Resume

Kommissionen har fremsat et forslag til forordning om krav til visse råvarer og produkter associeret med skovrydning og skovforringelse, før de bringes i omsætning på EU's indre marked eller eksporteres, samt ophævelse af forordning (EU) nr. 995/2010 om fastsættelse af krav til virksomheder, der bringer træ og træprodukter i omsætning ('tømmerforordningen'). Forslaget har til formål at dæmme op for EU-drevet skovrydning og skovforringelse, mindske tab af biodiversitet og nedbringe drivhusgasudledninger.

Forslaget omfatter træ, soja, palmeolie, kaffe, kakao og kvæg, og stiller krav til, at disse råvarer og en række afledte produkter heraf ikke må bringes i omsætning på EU's indre marked eller eksporteres fra EU, hvis de har bidraget til skovrydning, skovforringelse, ikke er produceret i overensstemmelse med lovene i oprindelseslandet og ikke er omfattet af en due diligence-erklæring. Forslaget ophæver EU's tømmerforordning, som det nye forslag i vid udstrækning bygger videre på. Væsentlige krav i tømmerforordningen indlemmes i det nye forslag.

Forslaget indeholder en række forpligtelser til erhvervsdrivende om due diligence (nødvendig omhu) som skal sikre, at råvarer og produkter, der kan have bidraget til skovrydning eller skovforringelse, ikke må

bringes i omsætning på EU's indre marked eller eksporteres. Forpligtelserne om nødvendig omhu til erhvervsdrivende afhænger af, hvor stor en risiko (lav, standard eller høj) der er forbundet med landet/området, der importeres fra. Derfor kan der enten være lempede eller udvidede due diligence forpligtelser for de erhvervsdrivende. Forslaget fastsætter også et minimumskontrolniveau for de kompetente myndigheder, herunder for antallet af tilsyn.

Endeligt vil Kommissionen intensivere dialogen med centrale producent- og forbrugerlande, og engagere sig i det multilaterale samarbejde for at fremme afskovningsfri værdikæder, herunder for at mindske EU's globale fodaftryk.

Forslaget vil potentielt have konsekvenser for lovgivning inden for miljø, fødevarer, erhverv, samt klima-, energi- og forsyningsområdet. Forslaget forventes at have statsfinansielle og erhvervsøkonomiske konsekvenser.

Forslaget vil have en positiv virkning for beskyttelsesniveauet i Danmark og EU.

| Sagen forventes på dagsordenen for rådsmødet (miljø) den 17. marts 2022 med henblik på politisk drøftelse.

Baggrund

Kommissionen har ved KOM (2021) 706 den 17. november 2021 fremlagt forslag til Europa-Parlamentet og Rådet om tilgængeliggørelse på EU-markedet og eksport fra Unionen af visse råvarer og produkter, der er forbundet med skovrydning og skovforringelse, og om ophævelse af forordning (EU) nr. 995/2010 (EU's tømmerforordning).

Forslaget er fremsat med hjemmel i Traktaten om Den Europæiske Unions Funktionsmåde (TEUF) artikel 192, stk. 1, og skal behandles efter den almindelige lovgivningsprocedure i TEUF artikel 294.

| Sagen forventes på dagsordenen for rådsmødet (miljø) den 17. marts 2022 med henblik på politisk drøftelse.

Formål og indhold

Formålet med forslaget er at dæmme op for EU-drevet skovrydning og skovforringelse, reducere tab af biodiversitet og drivhusgasudledninger relateret til EU's fodaftryk, samt understøtte bæredygtige forbrugs- og produktionsmønstre i både EU og globalt.

Forslaget har baggrund i Kommissionens meddelelse om *Intensivering af EU's indsats for at beskytte og genoprette verdens skove (juli 2019)*, og forslaget er en integreret del i EU's *Grønne Pagt* om fremme af biodiversitet og klima. Forslaget fremhæves som indsats i både *EU's Biodiversitetsstrategi 2030 (maj 2020)*, *Jordtilbords strategien (maj 2020)* *EU's Skovstrategi 2030 (juli 2021)*, og nævnes også i Kommissionens handelspolitiske strategi *En åben, bæredygtig og determineret handelspolitik (februar 2021)*. Centralt for forslaget er, at det bygger videre på erfaringer med EU's tømmerforordning, som allerede i dag sætter krav om lovlighed og due diligence-forpligtelser for træ og træbaserede varer. Forslaget ophæver EU's tømmerforordning, men viderefører de centrale krav om due diligence og minimering af risiko for ulovligt fældet træ samt krav om sporbarhed. Sammenlignet med EU's tømmerforordning, så udvider forslaget rækkevidden til at inkludere nye råvarer som soja, palmeolie, kaffe, kakao og kvæg, men tilføjer også krav om fravær af skovrydning/skovforringelse, således, at lovlighed alene ikke længere vil være tilstrækkeligt for at bringe produkterne i omsætning i EU eller eksport af disse.

Forslaget omfatter råvarer og produkter, der er associeret med skovrydning eller skovforringelse, men dækker ikke omlægning af andre økosystemer, f.eks. græsarealer, tørveområder og vådområder. Med forslaget lægger Kommissionen op til at foretage den første evaluering efter to år, herunder med henblik på om forordningen skal gælde andre økosystemer eller inkludere nye råvarer og produkter. Efter fem år foretages en generel vurdering, herunder af bl.a. anvendelsen af certificeringssystemer og påvirkning af smålandbrugere, oprindelige folk og lokalbefolkninger.

Forslagets elementer kan opdeles i følgende emner:

- 1) Formål og definitioner
- 2) Krav til erhvervsdrivende om due diligence
- 3) Benchmarking-system og internationalt samarbejde
- 4) Registrering af importører og eksportører i en EU database
- 5) Krav og forpligtelser til de kompetente myndigheder og deres kontrol
- 6) Samarbejde mellem myndigheder og toldmyndighedernes opgaver.

1) *Formål og definitioner*

Forslaget skal minimere EU-drevet skovrydning og skovforringelse og fastlægger en række centrale definitioner. Forslaget omfatter træ, soja, palmeolie, kaffe, kakao og kvæg samt en række afledte produkter. Med forslaget lægges der op til, at produkter, der enten indeholder disse råvarer eller hvor råvarerne er blevet brugt i produktionen, f.eks. som foder, ikke må bringes i omsætning på EU's indre marked eller eksporteres, medmindre de er: 1) skovrydningsfri/fri for skovforringelse, 2) produceret i overensstemmelse med oprindelseslandets love og regler, og 3) omfattet af en due-diligence-erklæring, som bl.a. skal indeholde en række informationer om produktionsland og geografiske koordinater for de jordområder, hvor varen er blevet produceret.

De råvarer og produkter, herunder afledte produkter, som er omfattet af forslaget, er fastsat i et bilag til forordningen med henvisning til konkrete toldkoder.

Forslaget indeholder en lang række definitioner, der er centrale for forordningens betydning og implementering. I forslaget defineres bl.a. 'skovrydning' som *omlægning af skov til landbrugsmæssig anvendelse, uanset om den er menneskabt eller ej*; 'skov' som *arealer på over 0,5 hektarer med træer af en højde på mere end 5 meter og en kronedækningsgrad på over 10 pct. eller træer, der kan nå disse tærskler på stedet, med undtagelse af landbrugsplantager og arealer, der overvejende anvendes til landbrug eller bymæssig bebyggelse*; 'landbrugsplantager' som *træbevoksninger i landbrugsproduktionssystemer, f.eks. frugtplantager, oliepalmeplantager, olivenplantager og skovlandbrugssystemer, hvor afgrøder dyrkes under trædække*, og hvor alle plantager af råvarer i bilaget til forordningen, undtagen træ, omfattes; 'skovforringelse' som *skovhugst, som ikke er bæredygtig og forårsager reduktion eller tab af skovøkosystemernes biologiske eller økonomiske produktivitet og kompleksitet, og som på lang sigt fører til reduktion af det samlede udbud af udbytte fra skove, herunder træ, biodiversitet og andre produkter eller tjenester*; 'skovrydningsfri' som *relevante råvarer og produkter, herunder dem, der bruges til eller er indeholdt i relevante produkter, er produceret på arealer, som ikke har været udsat for skovrydning efter den 31. december 2020, og at træet er fældet i skoven uden at forårsage skovforringelse efter den 31. december 2020*.

2) *Krav og forpligtelser til erhvervsdrivende om due diligence*

Forslaget stiller krav til erhvervsdrivende, som skal sikre sig, at visse råvarer og produkter som de eksporterer eller bringer i omsætning på EU's indre marked, lever op til en række krav.

I forslaget skelnes mellem 'virksomheder' (operators) og 'forhandlere' (traders). 'Virksomheder' er enhver fysisk eller juridisk person, der som led i erhvervsvirksomhed bringer relevante råvarer og produkter i omsætning på EU's indre marked *første gang* eller eksporterer dem fra EU's indre marked. 'Forhandlere' er virksomheder, som gør varer tilgængelige på EU's indre marked, men efter at de allerede er bragt i omsætning. Denne sontring går igen fra EU's tømmerforordning.

Med forslaget stilles krav om, at virksomheder skal udvise due diligence (nødvendig omhu) inden de bringer visse råvarer og produkter i omsætning, for at sikre, at deres varer efterlever kravene i forslaget. Nødvendig omhu udvises ved at gennemgå en fastlagt due diligence-procedure, som beskrives nedenfor. Derudover skal økonomiske operatører afgive en due diligence-erklæring, før de bringer de omfattede varer i omsætning på EU's indre marked eller eksporterer fra EU's indre marked. Ved at indsende en due diligence-erklæring påtager virksomhederne sig ansvaret for, at varerne overholder kravene. For de relevante råvarer og produkter, der overgår til fri omsætning eller eksport, skal der i toldangivelsen henvises til virksomhedens due diligence-erklæring. Såfremt en fysisk eller juridisk person etableret uden for EU gør omfattede råvarer eller produkter

tilgængelige på EU's indre marked, betragtes den første fysiske eller juridiske person, der køber eller tager de pågældende varer i besiddelse, som virksomhed i dette forslags forstand.

Med forslaget lægges der op til, at forhandlere generelt skal være underlagt lettere forpligtelser end virksomheder, da varerne allerede er bragt i omsætning på markedet. I forslaget lægges der op til at skelne mellem store forhandlere og små- og mellemstore virksomheder (SMV'er). Forhandlere, som er SMV'er, skal indsamle oplysninger om deres leverandører og kunder, gemme oplysningerne i fem år, og skal ved forespørgsel kunne give kompetente myndigheder adgang til denne information. Store forhandlere, som ikke er SMV'er, er derimod underlagt de samme forpligtelser om due diligence som virksomheder. Store forhandlere skal således også afgive en due diligence-erklæring og dermed påtage sig ansvar for de pågældende varers kravoverholdelse. Det betyder også, at store forhandlere er underlagt samme due diligence-procedure som virksomheder.

Due diligence-procedure

Due diligence-proceduren beskriver de forpligtelser, som virksomheder samt store forhandlere er underlagt. Proceduren er opdelt i tre trin og kendes som 'udvidet due diligence':

i. Indsamling af information:

Først og fremmest skal virksomheder og store forhandlere indsamle relevant information, herunder oplysninger om produktionslandet, leverandører og kunder, sporbarhed; geografisk koordinater om, hvor de pågældende varer er produceret/vokset/høstet, dokumentation for, at de pågældende varer er produceret afskovningsfrit og i overensstemmelse med lovgivningen i produktionslandet mv.

ii. Risikovurdering:

På baggrund af den indsamlede information skal virksomhederne foretage en vurdering af, hvorvidt der er en risiko for, at de pågældende råvarer og produkter ikke overholder kravene i forslaget. Såfremt virksomheder ikke kan påvise, at risikoen for uoverensstemmelse med kravene er ubetydelig, må de hverken placere de pågældende råvarer eller produkter på det indre marked eller eksportere dem. Risikovurderingen skal bl.a. lægge særlig vægt på produktionslandets risikoprofil, forekomsten af afskovning i produktionslandet, pålideligheden og validiteten af den indsamlede information, kompleksiteten af den pågældende forsyningskæde og supplerende oplysninger om overholdelse af dette forslag, som kan omfatte oplysninger leveret af certificerings eller andre tredjepartsverificerede ordninger.

iii. Risikoreduktion

Den tredje del af den interne due diligence-procedure omhandler reduktion og håndtering af de identificerede risici, som skal sikres ved, at virksomhederne skal have relevante politikker, kontroller og procedurer på plads. Det indebærer bl.a. risikostyringsmodeller, rapportering, registerføring samt interne kontroller. Derudover gælder det for virksomheder, som ikke er SMV'er, at de skal udnævne en ansvarlig for håndhævelse af regulering på ledelsesniveau, samt indføre en uafhængig revisionsfunktion til at kontrollere de ovennævnte politikker, kontroller og procedurer.

For råvarer og produkter der stammer fra lavrisiko-lande, eller dele heraf, jævnfør forslagets benchmarking-system, gælder det, at virksomheder ikke er forpligtet til at gennemføre trin to og tre af due diligence-proceduren. Dette kaldes 'forenklet due diligence'.

3) Benchmarking-system og internationalt samarbejde

Med forslaget introduceres et benchmarking-system for lande, hvor Kommissionen vil vurdere risikoen for, at lande eller dele heraf producerer råvarer og produkter, som ikke er skovrydningsfri. Hvert land kan blive tildelt et af tre mulige risikoniveauer: lav, standard eller høj. Som udgangspunkt er alle lande tildelt en standard risikoniveau, og vil herefter blive vurderet ud fra en række kriterier, herunder bl.a. hastigheden af skovrydning og skovforringelse, hastigheden af udvidelsen af landbrugsjord til de omfattede råvarer, national og sub-national lovgivning mm. Tildelingen af risiko afgør, hvorvidt europæiske virksomheder skal udvise forenklet eller udvidet due diligence ved import. En offentliggørelse af en evt. liste over lande, der enten udgør en lav eller høj risiko, vil blive vedtaget som en gennemførelsesretsakt.

Som en del af forslaget vil Kommissionen samarbejde og indgå i partnerskaber med produktionslande, som er omfattet af forslaget, for at adressere skovrydning og skovforringelse i fællesskab. Sådanne partnerskaber vil have fokus på en række emner såsom bevarelse, bæredygtig brug af skove, omstilling til bæredygtige produktionssystemer og andet. Det fremhæves, at partnerskaberne skal involvere en bred række af aktører, herunder civilsamfund, oprindelige folk, lokalsamfund og den private sektor, herunder småbønder og SMV'er.

4) Registrering af importører og eksportører i en EU database

Med forslaget lægger Kommissionen op til at etablere et informationssystem, der skal registrere alle virksomheder omfattet af due diligence-kravet i en central EU database "Register". Due diligence-erklæringerne skal kunne tilgås af kompetente myndigheder, virksomheder og forhandlere, alt efter deres respektive forpligtelser. Virksomheder og forhandler, der er omfattet af due diligence-kravet, skal uploade erklæringen i EU databasen før de bringer de relevante råvarer og produkter i omsætning på EU's indre marked eller eksporterer dem. Formålet med informationssystemet er at fremme samarbejdet mellem erhvervsdrivende, Kommissionen og de kompetente myndigheder, herunder toldmyndigheder. Derudover skal den bredere offentlighed have adgang til data i en anonymiseret form.

5) Krav og forpligtelser til de kompetente myndigheder og deres kontrol

Forslaget fastlægger en række krav og forpligtelser til de kompetente myndigheder, herunder fastlæggelse af et minimumskontrolniveau. Forslaget baserer sig på erfaringer med EU's tømmerforordning, hvor der bl.a. har været udfordringer med uensartet håndhævelse blandt medlemsstaterne. Kommissionen lægger op til, at medlemsstaterne skal sikre sig, at myndighederne har de nødvendige ressourcer til at foretage inspektioner og tilsyn. De relevante myndigheder skal foretage risikobaseret virksomhedskontrol, bl.a. baseret på Kommissionens informationssystem og agere hurtigt, såfremt der importeres eller eksporteres varer og produkter, der kan udgøre en høj risiko. Myndighederne skal bl.a. kontrollere, om virksomheder og forhandlere har et velfungerende due diligence-system, herunder om der eksisterer risikovurderings- og håndteringsprocedurer. Forordningen åbner mulighed for, at der opkræves gebyr for opfølgende tilsyn i tilfælde af brud på reglerne, for udtagning af prøver og analyser mv. hos de erhvervsdrivende.

Forslaget indfører også et minimumskontrolniveau i medlemsstaterne. Der lægges op til, at de kompetente myndigheder skal kontrollere min. 5 pct. af alle virksomheder for hver råvare (træ, soja, palmeolie, kaffe, kakao og kvæg) samt min. 5 pct. af volumen for hver råvare. Dette minimumskontrolniveau er gældende for både råvarer og produkter, der bringes i omsætning på EU's indre marked samt for eksportformål. For råvarer og produkter, der kan udgøre en høj risiko, dvs. hvis de importeres fra et højrisiko-område, vil der være krav til udvidede inspektioner, og her foreslår Kommissionen, at andelen af inspektioner skal være 15 pct. for virksomheder for hver råvare samt 15 pct. af volumen for hver råvare. Endvidere lægger Kommissionen op til at fastlægge kvalitative mindstekrav for sanktioner, som medlemsstaterne skal implementere, bl.a. i forhold til størrelsen af bøder, beslaglæggelse af de pågældende råvarer eller produkter, beslaglæggelse af indtægter fra handel vedrørende de pågældende råvarer eller produkter og midlertidig udelukkelse fra offentlige udbudsprocesser.

Endelig lægger Kommissionen op til et øget samarbejde blandt de kompetente myndigheder, herunder deling af informationer om virksomheder, forhandlere, og due diligence-erklæringer for at styrke håndhævelsen af forslaget. Forslaget pålægger også myndigheder at notificere øvrige medlemsstater samt Kommissionen i tilfælde af brud på forordningen, hvor flere lande kan være berørt.

6) Samarbejde mellem myndigheder og toldmyndighedernes opgaver

Forslaget fastsætter en række procedurer for varer og produkter, der eksporteres eller bringes i omsætning på EU's indre marked. Forslaget lægger op til et øget samarbejde blandt myndigheder, herunder en øget rolle for toldmyndighederne, og dette skal ske bl.a. via deling af informationer i det fælles informationssystem "Register"/database samt opkobling til det forventede kommende toldsystem *EU Single Window Environment for Customs* (drøftelser om den bagvedliggende forordning pågår fortsat mellem Rådet og Europa-Parlamentet). De kompetente myndigheder har ansvaret for den overordnede håndhævelse af forslaget, mens toldmyndigheder skal kontrollere, at de relevante produkter har den nødvendige tolddokumentation, herunder en due

diligence-erklæring, før de kan bringes i omsætning på EU's indre marked eller eksporteres. Dette betyder også, at toldmyndighederne har mulighed for at tilbageholde varer og produkter, såfremt der ligger en vurdering fra de relevante myndigheder om dette i det fælles informationssystem.

Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentets udtalelse foreligger endnu ikke.

I oktober 2020 vedtog Europa-Parlamentet en resolution, der opfordrer Kommissionen til at fremsætte retsakter, der adresserer EU-drevet afskovning. Resolutionen indeholder bl.a. en lang række anbefalinger til indhold i forslaget, herunder inklusion af øvrige økosystemer og fokus på menneskerettigheder mv.

Europa-Parlamentets Miljøudvalg havde den 18. november 2021 en meningsudveksling med EU's miljøkommissær om det nye forslag. Medlemmerne i Miljøudvalget bød forslaget velkommen og så det som et stort skridt i den rigtige retning, men med behov for forbedringer.

Nærhedsprincippet

Kommissionens forslag omhandler minimering af EU-drevet skovrydning og skovforringelse, der både er relateret til EU's indre marked og international handel. Forslaget omhandler en række centrale miljøproblemer, herunder skovrydning og skovforringelse, men også bekæmpelse af tab af biodiversitet samt klimaforandringer. Forslaget fastsætter krav til varer på både EU's indre marked, men også for varer, der eksporteres fra EU.

Regeringen er enig i Kommissionens betragtninger, herunder at fælles regler på EU-plan er nødvendige for at adressere EU's fodaftryk i forhold til skovrydning og skovforringelse i tredjelande på en koordineret og harmoniseret måde med fælles standarder og ens vilkår for virksomheder. Derfor vurderes det, at forslaget er i overensstemmelse med nærhedsprincippet.

Gældende dansk ret

Gældende dansk regulering om bekæmpelse af ulovlig skovhugst er baseret på EU's tømmerforordning nr. 995/2010 af 20. oktober 2010 og forordningen om FLEGT-licenser (Forest, Law Enforcement, Governance and Trade) nr. 2173/2005 af 20. december 2005. Administrationen af disse forordninger er fastsat i Lov nr. 1225 af 18. december 2012 om administration af Den Europæiske Unions forordninger om handel med træ og træprodukter med henblik på bekæmpelse af handel med ulovligt fældet træ, og bekendtgørelse nr. 849 af 27. juni 2016 om handel med træ og træprodukter med henblik på bekæmpelse af handel med ulovligt fældet træ.

Konsekvenser

Generelt om konsekvensvurderingerne bemærkes, at der er tale om foreløbige vurderinger. Folketinget vil senere blive oplyst om regeringens mere konsoliderede vurderinger af forslagets konsekvenser.

Lovgivningsmæssige konsekvenser

Forslaget vil potentielt have lovgivningsmæssige konsekvenser for lovgivning inden for miljø, fødevarer, erhverv samt klima-, energi- og forsyningsområdet. En vedtagelse af forslaget kan medføre behov for tilpasning af dansk lovgivning, herunder bl.a. for den danske administration af EU's tømmerforordning samt FLEGT.

Økonomiske konsekvenser

Forslaget forventes at have statsfinansielle og erhvervsøkonomiske konsekvenser. Der er iværksat et arbejde med henblik på at kunne fremlægge en vurdering af forslagets statsfinansielle, erhvervsøkonomiske og administrative konsekvenser. Når dette arbejde er tilvejebragt, vil Folketinget blive orienteret herom.

Beskyttelsesniveauet og andre konsekvenser

Forslaget vil have en positiv virkning for beskyttelsesniveauet i Danmark og EU.

Høring

I forbindelse med offentliggørelsen af forslaget, har sagen været i høring i EU Miljøspecialudvalget, § 2-udvalget (landbrug) samt Det Rådgivende Fødevarerudvalgs EU-underudvalg forud for oversendelse af grund- og nærhedsnotat til Folketingets Europaudvalg den 10. januar 2022.

Greenpeace Danmark byder overordnet Kommissionens forslag velkomment. Hertil fremhæver Greenpeace elementer, som man finder, at Danmark bør støtte: Det som Greenpeace kalder skov- og økosystemrisikoråvarer (FERC) og deres afledte produkter skal opfylde en nul-afskovningsstandard, der sikrer, at de ikke er forbundet med nogen form for afskovning eller skovforarmelse, hverken lovlig eller ulovlig. Etablering af en produktbaseret due diligence-forpligtelse, som omfatter et krav om fuld sporbarhed baseret på geolokalisering af produktionsstedet, samt forpligtelse til at indsende en due diligence-erklæring. Ingen undtagelser fra due diligence for certificerede produkter, og operatører, der bruger certificering. Due diligence-forpligtelsen gælder for alle operatører uanset deres størrelse, omsætning eller handelsvolumen, uden nogen undtagelser.

Greenpeace fremhæver behovet for at sikre større ambition i forslaget og understreger følgende: Forordningen bør udvides til også at omfatte andre økosystemer end skove (f.eks. græssavanner, tørveområder og vådområder). Råvarer og produkter bør ikke alene være i overensstemmelse med nationale love, de bør også respektere menneskerettigheder i henhold til international lov. Forordningen bør som minimum kræve, at operatører sikrer respekten for sædvaneret og andre legitime landrettigheder, særligt ved at kræve frit, forudgående og informeret samtykke fra oprindelige folk og andre samfundsgrupper. Forordningen bør inkludere målrettede regler for at forhindre finanssektoren i at finansiere ødelæggelse af skove og økosystemer og krænkelse af menneskerettighederne, herunder krav om at finansielle institutioner foretager passende due diligence i deres finansieringsbeslutninger. Forslagets liste over relevante produkter skal udvides til at omfatte gummi, majs og andre husdyr end kvæg (f.eks. fjerkræ og svin) samt alle afledte produkter, herunder en bestemmelse, der sikrer, at alle produkter, der indeholder, er blevet fodret med eller er blevet fremstillet ved hjælp af relevante råvarer, er inkluderet i forordningens anvendelsesområde. Greenpeace fremhæver den globalt udbredte afskovning og skovforarmelse og finder i den forbindelse ikke, at det er hensigtsmæssigt, at der oprettes en liste over "lavrisiko-lande", hvorfra råvarer og produkter kan placeres på EU's marked uden due diligence. Forordningen bør indeholde klare og fyldestgørende skovrelaterede definitioner, der er i overensstemmelse med forordningens målsætninger om at støtte biodiversiteten og beskytte klimaet. Særligt finder Greenpeace, at definitionerne bør anerkende naturskoves biodiversitetsværdi, og klart sondre mellem naturskove, beplantede skove og plantageskove.

Endelig fremhæver Greenpeace en række punkter, som man finder kræver opmærksomhed: Greenpeace finder, at Kommissionens valg af skæringsdato bør fastsættes et godt stykke før 2020 for at forhindre accept af skovrydning, der er sket tidligere. Med henblik på at sikre gennemsigtighed og rapporteringsforpligtelser bør operatørers og forhandlers, såvel som de kompetente myndigheders, aktiviteter være underlagt offentlig kontrol. Forordningen bør præcisere, at afhjælpende foranstaltninger ikke kan træde i stedet for sanktioner, og der bør oprettes et register over operatører, der ikke overholder kravene. Loven bør gøre det klart, at parter, der har lidt skade som følge af overtrædelser af dens bestemmelser, skal have adgang til passende klagemuligheder ved nationale domstole. Greenpeace fremhæver i den forbindelse oprindelige folk og lokalsamfund, hvis jordrettigheder er blevet krænkede af producenter af råvarer og produkter, men også importører, som overholder loven og hvis markedsposition bliver uretfærdigt påvirket af konkurrenter, der bryder due diligence-kravene.

Verdens Skove finder, at Danmark bør stille sig positiv over for, hvad man kalder en anti-afskovningslov. Verdens Skove mener i forlængelse heraf, at Danmark bør arbejde for, at Kommissionens forslag styrkes på en række områder. Især anbefaler man, at Danmark arbejder for følgende fire områder: 1. Definitionerne i forordningen skal styrkes, så skov ikke kan omfatte plantage. Afskovning skal indeholde al menneskelig aktivitet, der medfører fjernelse af skov, og skovforringelse bør omfatte al degradering af naturlig skov. I forlængelse heraf fremhæver Verdens Skove, at skovforringelse bør vurderes ud fra skovens helhed og trivsel inkl. biodiversitetens status. 2. Alle varer med risiko for afskovning skal medtages inklusive gummi og majs. I forlængelse heraf fremhæver Verdens Skove, at Danmark bør støtte Kommissionens forslag om, at afledte produkter inklusiv de produkter, der er afledt via foder, forbliver dækkede. Danmark bør endvidere arbejde for, at afledte

produkter ikke dækkes på varekodeniveau, men på et overordnet niveau, i forhold til om de indeholder råvarer med risiko for afskovning eller ej. 3. Alle typer økosystemer skal dækkes, ikke kun skov. 4. Menneskerettigheder, især oprindelig folks rettigheder, skal inkluderes. Samtidig bør Danmark arbejde for, at klagemulighederne styrkes for oprindelige folk og lokalsamfund i producentlandene.

Foruden disse fire områder fremhæver Verdens Skove, at Danmark bør arbejde for, at både import og eksport forbliver reflekteret i forordningen samt at det tydeligere bør fremgå, at både lovlig og ulovlig afskovning skal være dækket heraf. Endvidere bør Danmark arbejde for, at de nuværende sanktionsmuligheder ikke udvandes, og at muligheden for strafferetligt ansvar medtages. Danmark bør også stå fast på, at certificeringer ikke kan erstatte nødvendig omhu, og at de ikke bør tillægges mere vægt, end hvad Verdens Skove finder er tilfældet i forslaget. Dernæst bør Danmark arbejde for, at forordningen gøres mere transparent med bedre muligheder for offentligheden for at følge med i forordningens overholdelse bl.a. med indførelsen af et register over virksomheder, der ikke overholder loven. Danmark bør arbejde for, at alle typer virksomheder bliver dækkede, herunder også finanssektoren og SMV'er, der er forhandlere. I forhold til forslagets oplæg til skæringsdato i 2020 finder Verdens Skove, at Danmark bør arbejde for at sikre en tidligere skæringsdato, der i Verdens Skoves opfattelse bedre flugter med nuværende lovgivning og certificeringer. Danmark bør opfordre Kommissionen til at lave en konsekvensanalyse af de forskellige muligheder for skæringsdato. Derudover understreger Verdens Skove, at Danmark bør støtte op om forslagets initiativer vedrørende samarbejde med tredjelande og være med til at sikre, at civilsamfundet og oprindelige folk forbliver en del af processen. Samtidig bør Danmark arbejde for, at disse samarbejder også kommer til at omhandle bevaring af andre økosystemer. Danmark bør arbejde for, at disse partnerskaber bliver baseret på erfaringer fra FLEGT. Endelige fremhæver Verdens Skove, at Danmark bør arbejde for, at lande ikke rangeres, men at der kræves den samme grad af nødvendig omhu, uanset hvilket land virksomhederne importerer fra, herunder med henblik på at sikre mod hvad Verdens Skove påpeger som risiko for hhv. hvidvaskning af varer, fejlrangering af lande og skævvridning, der diskriminerer de fattigste lande.

Dansk Skovforening finder det positivt, at der med forslaget tages et vigtigt skridt mod bekæmpelse af afskovning og skovforarmelse. Man finder det positivt, at der sættes fokus på, at konvertering af skov ikke kun skyldes træ, men også landbrugsproduktion.

Dansk Skovforening finder det væsentligt, at forordningen bliver operationel, og det er vigtigt med klare definitioner særligt af 'afskovningsfrie' og 'skovforarmelse', desuden i forhold til hvad der i forslaget kaldes "agricultural plantations" og betydningen for dyrkning af juletræer (som man antager falder under denne definition). Dansk Skovforening finder yderligere, at forordningen kan være svær at forstå for de virksomheder, der bliver omfattet af kravene. Dansk Skovforening finder, at definitionen af 'forest degradation' (skovforarmelse) er for uspecifik i forhold til geografisk skala, og efterspørger, at Danmark anmoder Kommissionen om at klarlægge dette, da definitionen vil have stor betydning for de virksomheder, der skal efterleve kravet. Endvidere henviser Dansk Skovforening til Forest Europe's definition af bæredygtig skovdrift. Dansk Skovforening mener, at det er tvetydigt, hvorvidt bæredygtig skovdrift er omfattet af forordningen, samt hvad der kvalificerer en produktion som værende bæredygtig. Dansk Skovforening mener ikke, at due diligence-erklæringen og informationssystemet vil skabe bedre håndhævelse af reglerne eller skabe en reel forbedring for skovene, men blot flytte myndighedernes fokus til dokumentkontrol. Dansk Skovforening ser derfor gerne, at der gennemføres en analyse af kravene om due diligence-erklæringen. Dansk Skovforening finder det væsentligt, at den kompetente myndighed besidder skovbrugskompetencer i forhold til at vurdere, om kravene i forordningen er efterlevet. Endvidere efterspørger der klarhed om Kommissionens benchmarking-system, herunder hvordan landevurderingerne gennemføres, og om EU-medlemsstater bliver vurderet. Slutteligt gør Dansk Skovforening opmærksom på, at de finder formuleringen af 'sustained concern' mangelfuld, og finder det væsentligt, at skovjernes retssikkerhed beskrives og sikres i forslaget.

92-gruppen ser forslaget som et vigtigt skridt i den rigtige retning i kampen mod afskovning. 92-gruppen mener, at Kommissionens forslag skaber et godt udgangspunkt for, at EU og virksomheder tager ansvar. 92-gruppen finder, at Danmark bør sikre, at forslaget ikke udvandes i den videre forhandlingsproces.

92-gruppen oplister en række elementer, som de mener, at Danmark bør arbejde for: At alle naturtyper omfattes straks fra forordningens ikrafttrædelse. Beskyttelse af alle vigtige økosystemer nu, både af hensyn til klimaet og i at stoppe tabet af biodiversitet. At den kommende lovgivning specifikt kommer til at stille krav om overholdelse af menneskerettigheder og oprindelige folks rettigheder ifølge internationale FN-beslutninger. At alle definitionerne i Kommissionens udspil bliver så konkret defineret, at de ikke kan misforstås, og samtidig stadig er målbare. Forordningen bør ifølge 92-gruppen benytte de definitioner, der anvendes i Accountability Framework Initiative, og biodiversitet bør inddrages mere i alle definitioner. At (udover naturligvis ulovlig afskovning) lovlig afskovning tydeligt omfattes af forordningen. At alle varer med risiko for afskovning, bliver dækket inklusive gummi, majs og animalske produkter. Derudover bør Danmark støtte Kommissionens forslag om, at afledte produkter er inkluderet samt at afledte produkter ikke dækkes på varekodeniveau, men på et overordnet niveau i forhold til om de indeholder råvarer med risiko for afskovning eller ej. At certificeringer ikke kan erstatte nødvendig omhu, og at certificeringer ikke tillægges mere vægt, end hvad 92-gruppen finder er tilfældet i forslaget. At finansielle institutioner også bliver dækket af den nye EU-lov, ligesom 92-gruppen finder, at alle virksomheder bør omfattes, også SMV'er. At der indgår afskrækkende sanktioner og passende klagemuligheder over for virksomheder, der ikke overholder forordningen. At både import og eksport forbliver i forordningen. Støtte til initiativerne vedrørende samarbejde med tredjelande samt at sikre, at civilsamfundet og oprindelige folk forbliver en del af processen, og at samarbejdet også kommer til at omhandle bevaring af andre økosystemer, desuden at disse partnerskaber bliver baseret på erfaringer fra FLEGT. Endeligt, at virksomheder som minimum skal lave en risikovurdering for alle lande og ikke undtages ved lavrisiko-lande.

Landbrug & Fødevarer bakker op om fælles europæiske regler for afskovningsfri forsyningskæder, som bl.a. vil kunne give ens konkurrencevilkår på EU's indre marked. Landbrug & Fødevarer finder, at EU kan sende et stærkere signal på verdensmarkedet end Danmark kan alene, herunder i forhold til at påvirke producentlande i en mere bæredygtig retning. Landbrug & Fødevarer fremhæver, at det er vigtigt, at EU overholder aftaler med internationale handelspartnere, og at implementeringen af forordningen sker i tæt samarbejde med producentlandene. Endvidere finder man det afgørende, at de regler, der vedtages, kan håndteres i praksis, og at der fra EU's side ikke indføres yderligere administrative og omkostningstunge krav end nødvendigt for at opnå formålet.

Landbrug & Fødevarer fremhæver seks områder, som Danmark bør arbejde for i de videre forhandlinger af forslaget. For det første bør forordningen omfatte andre typer af bevaringsværdig natur end skov ('high value conservation areas' jf. Accountability Framework Initiative), ligesom det er gældende for en række eksisterende certificeringsordninger, herunder dem, der lever op til den europæiske foderindustri FEFAC's retningslinjer for ansvarlig soja. Derudover mener Landbrug & Fødevarer, at Kommissionen ikke bør vente fem år efter ikrafttrædelsesdatoen med at tage stilling til, om forordningens krav kan opfyldes via anerkendelse af certificeringsordninger, samt vurdere behovet for støtte til overgangen til bæredygtige forsyningskæder blandt småbønder, oprindelige folk og lokale samfund. I stedet bør disse forhold undersøges og indarbejdes i forordningen, inden den træder i kraft. Landbrug & Fødevarer fremhæver, at forordningens krav først bør træde i kraft, når leverandører i tredjelande har haft mulighed for at komme på plads, herunder i forhold til påkrævede dokumentationskrav. Som det tredje påpeger Landbrug & Fødevarer, at Kommissionen bør gennemføre en konsekvensvurdering af omkostningerne for kravet om geolokalisering og sporbarhed for de omfattede råvarer og produkter, herunder vurdere om kravene er proportionale i forhold til bl.a. de lande/områder, som ikke falder i kategorien "høj risiko". Landbrug & Fødevarer finder ikke, at disse krav er proportionelle for lande/områder med "lav risiko". For det fjerde påpeger Landbrug & Fødevarer, at brugen af certificeringsordninger som dokumentation for due diligence-kravene bør overvejes. Som det femte fremhæves, at tilbagekaldelse og destruktion af varer bør forbeholdes situationer, hvor forbrugersikkerheden er i fare. Afslutningsvis finder Landbrug & Fødevarer, at der bør foretages en kritisk gennemgang af forslagets artikel om bødeniveauer.

Dansk Erhverv er overordnet positiv over for fælles europæiske regler for afskovning. Dansk Erhverv fremhæver, at der parallelt med Kommissionens sektorspecifikke forslag om afskovning, forberedes horisontal lovgivning om due diligence, og det derfor er vigtigt, at der i begge lovgivninger anvendes den samme forståelsesramme og de samme definitioner. Dansk Erhverv finder, at forslaget bør henvise til OECD's retningslinjer for multinationale selskaber og FN's retningslinjer for menneskerettigheder og erhverv. Dansk Erhverv fremhæver, at Kommissionen bør udarbejde principper og/eller krav, som private ordninger for chain-of-custody

(CoC) standardiseringer og -certificeringer skal efterleve, såfremt man ønsker at leve op til forordningens krav. Dansk Erhverv ser et behov for klarere definitioner, herunder af 'økonomiske operatører' og 'forhandlere', samt forskellen på disse to og hvem der er forpligtet til at dokumentere kravene om due diligence. Fsva. due diligence mener Dansk Erhverv, at der bør være krav til producenten om forbedringer i værdikæden, således at der kan skabes et incitament, fremfor alene at producenten bliver valgt fra, hvis det ikke kan dokumenteres, at der er en ubetydelig risiko for overtrædelse af krav. Dansk Erhverv peger på, at implementering af kravet om geolokalisering og tilhørende dokumentation kan blive udfordrende i praksis, og kan samtidig øge de administrative omkostninger for virksomhederne, når der skal indrapporteres til Kommissionens informationssystem. Endeligt mener Dansk Erhverv, at der bør være en differentieret implementering af forordningens artikler, således at disse ikke træder i kraft samtidigt.

DAKOFO (Dansk Korn & Foder) støtter op om det overordnede sigte i Kommissionens forslag, nemlig at sikre afskovningsfri værdikæder og fælleseuropæiske tiltag. Derudover ser man positivt på, at forslaget dækker både lovlig og ulovlig afskovning. DAKOFO mener, at branchens egne guidelines (bl.a. den europæiske foderindustri, FEFAC's 'Soy Sourcing Guidelines') skal kunne benyttes til at levere på kravene om due diligence.

DAKOFO finder, at forslaget vil medføre en betydelig belastning for handelsleddet, og at det indeholder elementer, som vil vanskeliggøre handelen, og give øgede omkostninger uden, at det er den mest effektive måde at opnå de ønskede effekter. DAKOFO fremhæver, at branchen ikke finder kravet om fysisk segregerede forsyningskæder som den mest effektfulde eller omkostningseffektive model. DAKOFO vurderer, at markedet ikke er klar til at levere på kravet om fysisk segregering samt at dette krav vil kunne medføre negative konsekvenser for producenter og regioner, som ikke kan honorere kravet om fysisk segregering. DAKOFO fremhæver branchens ønske om, at der fortsat kan arbejdes med forskellige former for Chain of Custody (f.eks. mass balance) til at verificere ansvarlig råvareproduktion til EU. Man fremhæver ligeledes vigtigheden af, at ny regulering indeholder incitamenter for branchen til at fremme ansvarlig råvareforsyning, samt at den skal understøtte varige forandringer i producentlandene fremfor at boykotte handelen eller forlade risikoområder, hvor DAKOFO finder, at tilstedeværelsen med samtidige krav om ansvarlig produktion kan bidrage til yderligere ansvarlig produktion.

Dansk Træforening byder forslaget velkomment, og finder det afgørende, at EU's medlemsstater arbejder i fællesskab for at standse den globale afskovning og skovforarmelse. Dansk Træforening støtter en effektiv forordning, der kan dæmme op for EU-drevet afskovning og skovforarmelse, og ser positivt på, at forslaget i høj grad bygger videre på de væsentligste principper og krav fra EU's tømmerforordning. Dansk Træforening finder, at forslaget kan være vanskeligt at læse og forstå, herunder omsættes til operationel handling for de virksomheder, inkl. SMV'er, som vil blive omfattet af forslaget.

Dansk Træforening mener, at forslaget også bør omfatte møbler, videreforarbejdede trævarer, trækul, bøger, trykt materiale mv. Endvidere mener Dansk Træforening, at der kan være udfordringer med flere af forslagets definitioner, herunder af dokumentationskravet om, at træprodukter skal være fri for skovforarmelse, men også på hvilket administrationsniveau 'skovforarmelse' skal vurderes. Ifølge Dansk Træforening kan dette blive vanskeligt at håndhæve i lande uden for EU. Dansk Træforening finder det afgørende, at erhvervsdrivende anvises reelle dokumentationsmuligheder i forbindelse med implementeringen af forordningen. Fsva. due diligence-erklæringen, stiller Dansk Træforening sig tvivlende over for, hvorvidt erklæringen i sig selv vil lede til mere effektiv håndhævelse fra myndighedernes side og skabe en reel effekt i skovene. Dansk Træforening finder, at det er selve due diligence-ordningen, som kan skabe den reelle effekt i skovene samt deres fortsatte bevarelse.

Dansk Træforening stiller sig tvivlende over for krav om due diligence til forhandlere, som ikke er SMV'er. Man finder samtidig, at forslaget ikke gør det klart, på hvilket præcisionsniveau kravet om geolokalisering gælder. Dansk Træforening finder det vigtigt, at de kompetente myndigheder har de nødvendige ressourcer til at sikre effektiv kontrol, og støtter op om et minimumskontrolniveau for at sikre en ensartet håndhævelse på tværs af EU. Dansk Træforening støtter op om et øget samarbejde og informationsudveksling blandt myndigheder, herunder samarbejde med tredjelande. Dansk Træforening finder det afgørende for forordningens effekt, at

den kompetente myndighed besidder relevante skovbrugskompetencer. Fsva. forslagens benchmarking-system, finder Dansk Træforening, at det kan blive vanskeligt for Kommissionen at implementere, herunder hvordan landevurderinger skal gennemføres, og om hvorvidt EU's medlemsstater også skal vurderes. Dansk Træforening stiller spørgsmålstejn ved, om Kommissionen har den nødvendige kapacitet til at etablere og opretholde landevurderinger. Med hensyn til en udvidet adgang til at anmelde virksomheder, hvor der er en begrundet mistanke om, at forordningens krav ikke efterleves, savner Dansk Træforening en tydelig definition af 'begrundet mistanke'. Dansk Træforening mener endvidere, at der ikke bør gå fem år efter forordningens ikrafttrædelse før der tages stilling til certificeringsordningers rolle i opfyldelsen af kravene, herunder FSC og PEFC, men at disse bør være på plads inden forordningen træder i kraft. Endeligt undrer Dansk Træforening sig over, at forslaget ikke inkluderer en videreudvikling af de overvågningsorganer man kender fra EU's tømmerforordning, og som man finder vil kunne lette mindre virksomheders arbejde med due diligence.

WWF Verdensnaturfonden hilser forslaget velkommen, og mener, at Danmark bør arbejde for, at forslaget lever op til forpligtelserne i regi af verdensmålene, New York Declaration on Forests samt Glasgow Leaders' Declaration on Forests and Land Use. WWF mener, at Danmark bør arbejde for, at forslaget ikke udvandes i den videre forhandlingsproces. WWF finder, at definitionerne af 'afskovning', 'skovforarmelse' og 'plantager' bør være i overensstemmelse med Accountability Framework Initiative, samt at skæringsdatoen bør være 2015 i stedet for 2020. Endvidere påpeger WWF, at andre økosystemer, herunder græsarealer, savanner, vådområder, tørvemoser og mangrover bør omfattes af forslaget, samt at forslaget bør omfatte øvrige råvarer og produkter som gummi, majs, fjerkræ og mejeriprodukter. WWF finder desuden, at den finansielle sektor bør omfattes af forslaget, og at forordningen bør inkludere henvisninger til internationale menneskerettighedsstandarder, herunder for oprindelige folk og lokalsamfund, samt begrebet 'free, prior and informed consent'.

WWF bakker op om, at der med forslaget stilles krav om due diligence for virksomheder, og at certificerings- og tredjeparts verificeringssystemer identificeres som understøttende værktøjer, men som ikke kan erstatte due diligence. WWF fremhæver, at der ikke bør være forenklede due diligence-krav til erhvervsdrivende, og at der i Kommissionens benchmarking-system ikke bør være en kategori for lavrisiko-lande/områder. WWF finder det positivt, at forslaget indeholder klare krav til håndhævelse og sanktioner, og mener, at indførelsen af en EU-database for importører og eksportører kan styrke gennemsigtigheden og håndhævelsen på tværs af EU, men at indberetningskravene også bør gælde SMV'er. WWF ser dog gerne, at midlertidige og korrigerende foranstaltninger såsom konfiskation ikke bør erstatte sanktioner, og der i forbindelse med alvorlige overtrædelser af forordningen, bør indføres civilretligt ansvar og adgang til domstolsprøvelse.

Coop hilser forslaget velkommen. Coop finder, at certificeringsordninger bør accepteres som dokumentation for overholdelse af forslagens krav om due diligence. Coop ser positivt på, at både lovlig og ulovlig afskovning er dækket af forslaget. Coop ser gerne, at skæringsdatoen i forslaget ændres, således at den reflekterer de skæringsdatoer, som flere certificeringsordninger arbejder med, f.eks. RSPO, som har en skæringsdato på 2005. Coop finder, at forslagens due diligence-krav om bl.a. tilgængelig information kan blive en udfordring, og ser derfor gerne, at der udvises fleksibilitet over for virksomhederne i forhold til implementeringen af forslagens krav om tilgængelig information, således at virksomheder og leverandører har mulighed for at omstille sig. Endeligt fremhæver Coop, at forslaget bør forholde sig mere dybdegående til de særlige vilkår, der kan være for småbønder og oprindelige folk, der bor og arbejder i områder med skov af høj bevaringsværdi.

Træ- og Møbelindustrien, DI Fødevarer, DI og Brancheforeningen for Dansk Vask-, Kosmetik- og Husholdningsindustri (VKH) bakker op om, at EU spiller en ledende rolle i den globale kamp mod afskovning og skovforarmelse, og at EU's tømmerforordning erstattes af en ny og mere omfattende regulering, som dækker yderligere produktkategorier. Fsva. forslagens produktkategorier, ser Træ- og Møbelindustrien m.fl. at denne bør udvides, således at flere træprodukter, herunder visse møbelemner, trækul, bøger og trykt materiale m.v. inkluderes i forslaget. Foreningerne mener, at definitionen af 'skovforarmelse' bør defineres nærmere og indeholde konkrete anvisninger på, hvordan erhvervsdrivende kan dokumentere fraværet af skovforarmelse i produkter.

Træ- og Møbelindustrien m.fl. er tvivlende over for, hvorvidt due diligence-erklæringen kan få en mærkbar effekt i producentlandene, og om det vil flytte myndighedernes fokus til dokumentkontrol frem for kontrollen

af virksomheders due diligence-ordning og risikohåndtering. Endvidere er man uforstående overfor, at forslaget fastsætter forpligtelser for forhandlere, som ikke er SMV'er, og som kan give konkurrencemæssige udfordringer for mindre forhandlere.

Træ- og Møbelindustrien m.fl. påpeger, at det kan blive svært at angive den præcise geolokalisering for sammensatte og forarbejdede varer, og at forslaget derfor bør angive margin for hvilket præcisionsniveau. Træ- og Møbelindustrien m.fl. mener, at forslagens krav om indsamling af information mv. gennem værdikæden, ikke bør udfordre fortrolige handelsrelationer. De fremhæver, at certificeringsordninger inden for træ, fødevarer, pleje- og rengøringsprodukter bør spille en afgørende rolle i at sikre sporbarhed. Træ- og Møbelindustrien m.fl. finder det vigtigt, at implementering og håndhævelse af forordningen sker ensartet på tværs af EU, og støtter derfor op om et minimumskrav for myndighedskontrol, herunder, at kompetente myndigheder har de nødvendige ressourcer. Fsva. bødeniveauet mener de, at det bør være op til en dommer at afsige proportionale og afskrækkende domme og bøder. Fsva. forslagens benchmarking-system ser Træ- og Møbelindustrien m.fl., at risikovurderingen af lande sker i overensstemmelse med WTO's regler, så denne ikke udgør handelshindringer, og ikke afskær producentlande i deres udvikling. Organisationerne anser det derfor for vigtigt, at EU fortsat arbejder på at udvikle partnerskaber med producentlande for at adressere afskovning og skovforarmelse. Endeligt påpeger Træ- og Møbelindustrien m.fl., at der er behov for en klarere definition af 'begrundet mistanke' af hensynet til virksomheder og myndigheder.

Sagen har været i høring i EU Miljøspecialudvalget forud møde i udvalget 1. marts 2022.

Greenpeace finder det positivt, at Danmark vil arbejde for at styrke definitioner. I forhold til definition af primær skov finder Greenpeace, at begrebet bør udvides til at omfatte al tab af naturlig skov, da man ellers finder, at loven i realiteten risikerer kun at komme til at beskytte meget lidt skov.

Greenpeace finder at forslagens genstandsfelt bør udvides til at inkludere flere økosystemer og naturområder, da man ellers finder, at der er risiko for, at naturødelæggelser flytter til andre områder end skovene. Ligeledes finder man, at mængden af produkter bør udvides for at sikre et højt beskyttelsesniveau, særligt gummi, majs samt andre kødprodukter end kvæg (da afskovning bl.a. kan være indlejret i foder) vil være vigtige tilføjelser. Endelige finder Greenpeace ikke, at det i regeringens holdning til udvidelse genstandsfelt bør være et kriterium, at det skal være administrativt håndterbart og hvilke omkostninger det måtte have.

I forhold til menneskerettigheder bør Danmark arbejde for, at disse, særligt i forhold til oprindelige folk og lokal samfund, eksplicit bør skrives ind i afskovningsforordningen, herunder i forhold til at sikre en effektiv implementering.

I forhold til sporbarhed finder Greenpeace det vigtigt, at geolokalisering ned til "plot of land" inkluderes i forslaget og mener, at Danmark bør kæmpe for, at dette bliver et lovkrav i den endelige lovtekst.

Greenpeace finder at regeringen bør arbejde for en cut off-dato der ligger i fortiden og finder at året for sojatoratoriet i Amazonas (2008) bør vælges. I forhold til lande-benchmarking finder Greenpeace ikke, at der bør differentieres, og at der bør være de samme krav til due diligence uanset oprindelseslandet. Endeligt finder Greenpeace, at man bør inkludere finanssektoren i forslaget.

Dansk Skovforening støtter målet med forslaget, men er bekymret for, at man risikerer at misse sit mål på grund af utilstrækkelige definitioner og uigennemførlige bestemmelser for overvågning og implementering. Dansk Skovforening mener, at man ved fortsat at styrke eksisterende styringsrammer for aktiv og bæredygtig skovforvaltning, kan bidrage til målsætningen uden at indføre administrativt tunge dokumentationskrav og kontrol. Man finder, at erfaringer omkring bæredygtigt og multifunktionelt skovbrug bliver lidt overset i der fremlagte forslag og fremhæver i forlængelse heraf en række forslag til elementer, der bør justeres:

Definitioner bør være brugbare og konsistente med international skovrapportering og tilpasset mangfoldigheden af skove i hele verden; overvågning af skovforarmelser skal bygge på pålidelige metoder og tage hensyn til, at satellitovervågning ikke er tilstrækkelig på mindre skala, hvorfor EU-lovgivning i stedet bør fremme *in situ*

skovopgørelser og overvågning, som en del af den overordnede skovforvaltning; risikovurderingen af landene bør følge en gennemsigtig og sammenlignelig proces, f.eks. med en tjekliste der viser i hvilket omfang hvert kriterium bidrager til vurderingen, samt baseret på foruddefinerede, målbare og sammenlignelige indikatorer; forpligtelser i forhold til landerisikokategorier bør kunne differentieres og tilpasses den faktiske risiko for skovrydning og skovforarmelse (standardrisikokategorien bør som minimum indeholde nogle forenklinger for operatører sammenlignet med højrisikokategorien); endelig bør kravene til operatørerne skal være proportionale og implementerbare. Særligt udtrykker man bekymring i forhold til krav om geolokalisering samt krav til risikovurdering- og begrænsning, hvor man finder, at forpligtelserne for operatørerne virker urealistiske på grund af deres uklarhed og/eller fordi de ønskede data går langt ud over operatørernes spilleregler.

Landbrug & Fødevarer er positiv over for udvidelse af forslaget genstandsfelt til at omfatte flere økosystemer. Man er dog generelt bekymret for forslaget implementérbarhed og finder, at der er behov for en nærmere analyse af flere elementer. Man opfordrer til en vurdering af om forslaget formål kan opnås mere omkostnings-effektivt i forhold til både myndigheders kontrol og omkostningerne i forsyningskæden, herunder om der er krav der kan forsimples eller dokumenteres og varetages gennem eksisterende eller opstrammede certificeringsordninger. Landbrug & Fødevarer finder, at man bør overveje en "trappemodell" for indfasning med henblik på at facilitere en omstilling i producentlandene, da man eller er bekymret for, at lovgivningen vil lede til risikoafledning med indkøb fra lavrisikolande og at EU dermed ville sætte sig uden for indflydelse i forhold til mange lande.

02-gruppen fremhæver vigtigheden af at sikre sporbarhed, også i forhold til produkter til brug for energiproduktion.

Concito finder, at regeringen i sin holdning bør inkludere en stillingtagen til forslaget klimaeffekt. Endvidere fremhæver man vigtigheden af at fremme samarbejde med producentlande for at understøtte omlægning af produktionen.

Verdens Skove fremhæver behovet for at udvide beskyttelsen til ikke kun at dække primær skove, men skov bredt forstået. I forhold til skovrydning finder man, at regeringen bør være mere konkret og fremhæve, at definitionen af skovrydning skal tælle både omlægning til landbrug og til plantagedrift. I forhold til at styrke bl.a. krav til oplysning og dokumentation finder Verdens Skove, at man bør inkludere en definition af "plot of land" og/eller "point of origin" for dermed at sikre, at forordningen dækker hele forsyningskæden og ned til et konkret niveau.

Generelle forventninger til andre landes holdninger

Overordnet set er forslaget blevet budt velkommen af medlemsstaterne, og der er generelt opbakning til forslaget formål, genstandsfelt og introduktionen af due diligence-forpligtelser. Forslaget behandles i en ad-hoc arbejdsgruppe for afskovning under Miljørådet, hvor der pt. foretages en indledende læsning. Flere medlemsstater har påpeget behovet for at sikre en gennemførlig, simpel og omkostningseffektiv regulering uden unødige administrative byrder for virksomheder og myndigheder, ligesom vigtigheden af overensstemmelse med WTO's regelsæt er blev fremhævet. Samtidig er der fokus på, at forslaget ikke må medføre negative afledte effekter på de økosystemer, som ikke er omfattet af forslaget, dvs. bl.a. græsarealer, tørveområder og vådområder. Flere lande har indikeret et behov for at udvide forslaget genstandsfelt, herunder at Kommissionen allerede nu igangsætter en analyse af en udvidelse til øvrige økosystemer med høj biodiversitetsværdi, f.eks. græsarealer, tørveområder og vådområder. Flere lande har også påpeget et behov for at inkludere flere produktgrupper, f.eks. gummi, majs og palmeolie til biobrændsel samt andre træprodukter som stole og trækul.

Blandt medlemsstaterne er der opbakning til introduktionen af due diligence-forpligtelser til virksomheder, og flere har påpeget vigtigheden i at bygge videre på erfaringerne med EU's tømmerforordning. Generelt fremhæves der et behov for klare og entydige definitioner, at sikre proportionalitet og minimere de administrative byrder, særligt for SMV'er. Forslagent forpligtelser om due diligence er dog også et område, hvor der er store forskelle i holdningen blandt medlemsstaterne til de konkrete krav, dokumentation og efterfølgende implementering. Dette er også gældende for forslaget krav og forpligtelser til toldmyndigheder og kompetente myndigheder, herunder Kommissionens forslag til et minimumskontrolniveau. Endvidere er der stort fokus på

EU's samarbejde med tredjelande og vigtigheden af supplerende initiativer og partnerskaber, herunder særligt med producentlande, men også for at understøtte eksisterende initiativer blandt småbønder mv.

I december 2019 vedtog Rådet, på baggrund af Kommissionens meddelelse om *Intensivering af EU's indsats for at beskytte og genoprette verdens skove*, rådskonklusioner, som bl.a. bød meddelelsen velkommen, men som også anmodede Kommissionen om at komme med yderligere regulatoriske og ikke-regulatoriske tiltag mod afskovning.

Danmark har siden 2015 været aktivt medlem af Amsterdam Partnerskabet, som foruden Danmark består af Norge, Storbritannien, Nederlandene, Frankrig, Italien, Tyskland, Spanien og Belgien. Danmark har formandskabet af Amsterdam Partnerskabet i det første halvår af 2022. Formålet med partnerskabet er at fremme ansvarlige og afskovningsfri værdikæder for landbrugsvarer som fx soja, palmeolie og kakao. Partnerskabet har arbejdet for handling på EU-niveau, og har bl.a. sendt et brev til Kommissionen under dansk formandskab af partnerskabet (2018), hvor der efterspurgtes konkrete og ambitiøse tiltag til at reducere afskovning og skovforarmelse. Det vurderes derfor, at alle de deltagende EU medlemsstater i Amsterdam Partnerskabet vil støtte et ambitiøst forslag.

Regeringens foreløbige generelle holdning

Regeringen støtter forslaget, herunder formålet om at dæmme op for EU-drevet skovrydning og skovforringelse. Regeringen finder, at det er vigtigt at standse den globale afskovning, bl.a. af hensyn til miljø, biodiversitet, klima, ønsket om fremme af bæredygtige produktions- og forbrugsmønstre, herunder i fødevarer systemet, samt for oprindelige folks og lokalbefolkningers rettigheder. Der er behov for en ambitiøs indsats for at beskytte og genoprette verdens skove, hvor der sættes ind over for de bagvedliggende årsager til afskovning, herunder relateret til udviklingen af de globale fødevarer systemer. Regeringen finder, at Kommissionens forslag kan bidrage til miljø- og klimagevinster, promovere afskovningsfri forsyningskæder samt understøtte bæredygtig produktion og forbrug.

Regeringen støtter en ambitiøs og effektiv afskovningsforordning, der adresserer både lovlig og ulovlig skovrydning og skovforringelse. Regeringen finder det vigtigt, at forslaget ikke kun fokuserer på at gøre de europæiske værdikæder fri for skovrydning og skovforringelse, men også bidrager globalt til at beskytte og genoprette verdens skove. Regeringen finder det således væsentligt, at forslaget kommer til at have en reel effekt for verdens skove og bidrager til at stoppe skovrydning og skovforringelse globalt. Det er vigtigt, at dette sker i samarbejde med tredjelande, herunder producentlande, og ved supplerende understøttende initiativer og partnerskaber samt via bilaterale og multilaterale drøftelser i regi af bl.a. FN.

Regeringen finder det centralt, at forordningen er effektiv og operationel, herunder er proportionel i henhold til dens formål, uden unødige erhvervsøkonomiske og administrative byrder. Regeringen mener, at fælles europæiske regler er nødvendige for at sikre lige konkurrencevilkår. Regeringen mener, at en harmoniseret implementering og håndhævelse af forordningen på EU-niveau er væsentligt for at sikre, at forslaget har en reel effekt samt for danske virksomheders konkurrenceevne på det europæiske marked. Samtidig er det vigtigt, at reguleringen flugter med, og tager højde for, øvrige relevante initiativer og EU-lovforslag, er i overensstemmelse med WTO's regelsæt og generelt befinder sig inden for rammerne af en fair, åben og bæredygtig handelspolitik.

Regeringen finder det vigtigt, at forslaget indeholder klare og tydelige definitioner, der støtter op om forslagets formål om at minimere skovrydning og skovforringelse. Derfor finder regeringen også, at en række af forslagets definitioner skal styrkes, herunder bl.a. definitionerne af 'skovrydning', 'skovforringelse', 'skovrydningsfri' og 'bæredygtig skovhugst' for at sikre, at forordningen reelt beskytter verdens skove og bidrager til at stoppe den globale afskovning, og f.eks. ikke tillader omlægning af primær skov til plantager. Endvidere mener regeringen, at klare definitioner skal understøtte en ensartet retshåndhævelse og skabe en klarere forståelsesramme blandt danske og europæiske virksomheder, når forslagets krav træder i kraft.

Regeringen finder det væsentligt at forslaget ikke medfører et yderligere pres på de økosystemer, som ikke er omfattet af forslaget. I tråd med regeringens handlingsplan mod afskovning ser regeringen positivt på en udvidelse af forslagets genstandsfelt til at inkludere andre økosystemer af høj biodiversitetsværdi samt en udvidelse af produktgrupper, i det omfang det er administrativt håndterbart. I forhold til inklusionen af menneskerettigheder, herunder oprindelige folks rettigheder, afventes vurderingen af Kommissionens forslag til horisontal due diligence.

Regeringen finder, at særligt elementerne om sporbarhed og gennemsigtighed blev styrket efter implementeringen af EU's tømmerforordning, hvor due diligence-krav var et vigtigt værktøj i at sikre, at illegale træprodukter ikke blev solgt på EU's indre marked. Derfor støtter regeringen også op om due diligence-forpligtelser i en kommende regulering, der skal adressere EU-drevet skovrydning og skovforringelse, og ser samtidig en række styrkede elementer sammenlignet med EU's tømmerforordning. Regeringen finder det vigtigt, at det nye forslag bygger videre på erfaringerne med EU's tømmerforordning, herunder at der dæmmes op for mulige lovgivningsmæssige smuthuller, og at tidligere udfordringer omkring uensartet håndhævelse på EU-niveau adresseres. Regeringen mener, at sporbarhed og kendskab til de omfattede produkters oprindelse er vigtige elementer i en due diligence ordning, og at der derfor bør arbejdes med yderligere tiltag i forhold til eksempelvis sporbarhed for at sikre, at forordningens formål om at minimere EU-drevet afskovning realiseres. Endvidere er regeringen enig i Kommissionens tilgang for så vidt angår brugen af certificeringsordninger og andre tredjepartsverificerede ordninger og mener, at certificeringsordningerne kan være en del af virksomheders arbejde med due diligence, men at disse ordninger ikke kan stå alene eller f.eks. erstatte due diligence.

Regeringens tilgang flugter med regeringens handlingsplan mod afskovning (offentliggjort i september 2021), hvori det fremgår, at regeringen arbejder for fælles tiltag på EU-niveau, der effektivt hindrer afskovning forbundet med importen af landbrugsråvarer til EU, og fremmer ansvarlige og afskovningsfri værdikæder.

Der er iværksat et arbejde med henblik på at vurdere forslagets økonomiske, administrative, juridiske og miljømæssige konsekvenser. Når dette arbejde er tilvejebragt, vil Folketinget blive orienteret herom. Derfor kan der ikke på nuværende tidspunkt fastlægges en endelig regeringsholdning.

Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg

Der er oversendt grund- og nærhedsnotat til Folketingets Europaudvalg den 10. januar 2022.

Notatet er ligeledes fremsendt til Folketingets Miljø- og Fødevarerudvalg.

Der er oversendt samlenotat til Folketingets Europaudvalg den 3. februar 2022.

Notatet er ligeledes fremsendt til Folketingets Miljø- og Fødevarerudvalg.

3. Kommissionens årlige strategi for bæredygtig vækst 2022: Grønning af det europæiske semester.

KOM(2021)0740

Nyt notat

Resumé

Grønningen af det europæiske semester er på dagsordenen for miljørådsmødet d. 17. marts 2022 til udveksling af synspunkter. Det europæiske semester indledes hvert år med en offentliggørelse af Kommissionens årlige undersøgelse for bæredygtig vækst. Med undersøgelsen fortsætter Kommissionens det overordnede fokus på bæredygtighed samt de fire overordnede dimensioner/prioriteter for det økonomisk-politiske samarbejde i EU fra tidligere år; miljømæssig bæredygtighed, produktivitet, social retfærdighed og makroøkonomisk stabilitet. Regeringen støtter det fortsatte fokus på at fremme genopretningen i EU i den årlige undersøgelse for bæredygtig vækst og dennes prioriteter for det økonomiske samarbejde. Drøftelsen har ingen konkrete juridiske, økonomiske eller beskyttelsesmæssige konsekvenser.

Baggrund

EU-samarbejdet om den bredere økonomiske politik følger en årlig procedure ("det europæiske semester"), hvor EU-landene drøfter de økonomisk-politiske udfordringer og den økonomiske politik i de enkelte EU-lande samt euroområdet og EU som helhed. Kommissionen indledte det europæiske semester 2022 med offentliggørelsen af sin årlige undersøgelse for bæredygtig vækst (Annual Sustainable Growth Survey, ASGS). ASGS skitserer de overordnede økonomisk-politiske udfordringer og prioriteter for EU-landene.

Som et led i semesterprocessen vil vækstundersøgelsens konklusioner danne grundlag for horisontale drøftelser af de økonomiske udfordringer i EU. Blandt andet indgår der på rådsmødet (miljø) i marts en årlig drøftelse af semesterets prioriteter ift. de miljø og klimapolitiske prioriteter og det videre potentiale for en grønning af semesteret.

Endeligt forventes det, at stats- og regeringscheferne på det Europæiske Råd i 24.-25. marts 2022 på baggrund af den årlige undersøgelse for bæredygtig vækst og rådskonklusioner fra bl.a. ECOFIN, at vedtage generelle retningslinjer for EU-landenes økonomiske politik.

Formål og indhold

Kommissionens undersøgelse for bæredygtig vækst for 2022

Kommissionens nævner, at det tidligere års fokus på konkurrencedygtig bæredygtighed og på dets fire overordnede dimensioner/prioriteter for det økonomisk-politiske samarbejde i EU fortsat er relevante og derfor bør videreføres. Kommissionen fastsætter derfor følgende fire prioriteter for det økonomisk-politiske samarbejde i 2022; miljømæssig bæredygtighed, produktivitet, social retfærdighed og makroøkonomisk stabilitet.

Miljømæssig bæredygtighed

Kommissionen påpeger, at klimaforandringerne og de miljømæssige udfordringer understreger behovet for snarlig handling, og at den økonomiske genopretning er med til at fremme grøn omstilling og overgangen til klimaneutralitet i 2050. Kommissionen fremhæver den europæiske grønne pagt og fit-for-55-pakken som væsentlige elementer i omstillingen. På nationalt niveau vil implementeringen af EU-landenes genopretningsplaner bidrage til implementeringen af grønne reformer, herunder mhp. fremme af energieffektivitet og grønnere skatteincitament.

Kommissionen understreger, at der er behov for store investeringer for at møde den grønne pagts mål det næste årti. Kommissionen peger på, at de nationale genopretningsplaner vil levere en del af disse investeringer, herunder investeringer i renovationen af bygninger, energi og bæredygtig transport og klimatilpasning. Samtidig er der behov for fremme af private investeringer i grøn omstilling, herunder ved at forbedre investeringsbetingelserne og sikre bedre betingelser for bæredygtig finansiering på kapitalmarkederne. Kommissionen fremhæver desuden, at den grønne omstilling kan bidrage til øget robusthed overfor stigende energipriser, samt at omstillingen generelt vil skabe jobmuligheder og innovation i EU. Kommissionen peger også på, at eventuelle sociale udfordringer ved den grønne omstilling skal håndteres, herunder udfordringer for regioner og indkomstgrupper, der er afhængige af arbejdspladser i de sektorer, hvor der er et stort omstillingsbehov.

Det er desuden vigtigt, at grøn omstilling sikrer velstand og velfærd men samtidigt også skaber muligheder. Investeringer i renere luft og vand og i at mindre jordforurening ved kilden vil reducere udgifter til sundhed, tabte arbejdsdage, skader på bygninger og ødelagte afgrøder. Det vil være muligt at styrke vores robusthed, skabe nye virksomheder og forbedre befolkningernes helbred ved at forbedre den miljømæssige infrastruktur for eksempel for vand og affald, beskytte og genoprette biodiversitet og økosystemer og sikre bæredygtige fødevarer systemer. Man kan desuden skabe yderligere incitament og finansiering til den grønne omstilling ved at udfase miljøskadelige subsidier og benytte økonomiske instrumenter for at implementere "forurenere betaler"-princippet.

Produktivitet, social retfærdighed og makroøkonomisk stabilitet.

Kommissionen peger i forhold til produktivitet på, at vækst og velstand i EU afhænger af en positiv udvikling i produktivitet og innovation, og at de europæiske virksomheders evne til at tilpasse sig og udvikle ny teknologi er afgørende for at fremme produktiviteten i EU. Det er desuden vigtigt med et velfungerende indre marked med effektiv og fair konkurrence for at understøtte EU's produktivitet. På nationalt niveau vil EU-landenes genopretningsplaner bidrage positivt til produktivitetsudviklingen via reformer, der fremmer erhvervs klimaet og anvendelsen af nye grønne og digitale teknologier. Der er dog behov for investeringer i digitale teknologier og forskning og udvikling for at fremme digitaliseringen i EU.

Kommissionen nævner under social retfærdighed, at der er behov for et socialt fokus i genopretningen i EU. Det er generelt vigtigt, at EU-landene fokuserer på at mindske de sociale konsekvenser ved de strukturelle ændringer, som krisen har medført i en række sektorer, herunder gennem genopretningsplanerne. Endeligt understreger Kommissionen, at øget markoøkonomisk stabilitet vil styrke økonomiernes robusthed i EU og bidrage til den grønne og digitale omstilling og opfordrer til, at landene understøtter økonomien med midlertidige og målrettede tiltag i 2022.

Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet har ikke udtalt sig om Kommissionens pakke vedr. det europæiske semester 2022 eller om grønningen af semesteret.

Nærhedsprincippet

Spørgsmålet om nærhedsprincippet er ikke relevant.

Gældende dansk ret

Drøftelsen omhandler ikke gældende dansk ret. Sagen har ikke lovgivningsmæssige konsekvenser.

Konsekvenser

Drøftelsen har ingen konkrete juridiske, økonomiske eller beskyttelsesmæssige konsekvenser.

Høring

Sagen har været i høring i EU Miljøspecialudvalget forud møde i udvalget 1. marts 2022.

Rådet for Grøn Omstilling (RGO) opfordrer Miljøministeriet til at spørge Kommissionen ind til deres opfordring til medlemslandene om øget brug af grønne skatteinstrumenter. RGO mener, at Kommissionen som konsekvens heraf, bør se mildere på sager, som bliver indbragt for domstolene grundet i tekniske handelshindringer.

Danmarks Naturfredningsforening (DN) er interesseret i at vide, hvordan Kommissionens forslag til at arbejde videre med miljømæssig bæredygtighed aktiveres i det europæiske semester.

Generelle forventninger til andre landes holdninger

Den 18. januar 2022 vedtog ministerrådet (ECOFIN) konklusioner om vækststrategien for 2022, der generelt støttede dens prioriteter og budskaber, herunder det fortsatte fokus på konkurrencedygtig bæredygtighed på linje med den grønne pagt.

Regeringens foreløbige generelle holdning

Regeringen støtter det fortsatte fokus på at fremme genopretningen i EU i den årlige undersøgelse for bæredygtig vækst og dennes prioriteter for det økonomiske samarbejde.

Regeringen støtter, at miljømæssig bæredygtighed indgår som en af de fire dimensioner og dermed prioriterer under det overordnede fokus på konkurrencedygtig bæredygtighed.

Det er regeringens holdning, at det er vigtigt med et stærkt fokus på miljømæssig bæredygtighed og udfordringerne ift. klima, miljø, natur og grøn omstilling i det økonomiske samarbejde, da de kommende års grønne omstilling kræver store investeringer og omstilling til mere bæredygtig produktion. Det økonomiske

samarbejde under det europæiske semester kan bl.a. bidrage med analyser og koordination af de økonomiske aspekter af omstillingen, så de mest effektive instrumenter til klimabekæmpelse og miljøforbedringer identificeres, omstillingen bliver så omkostningseffektiv som muligt, og potentielle konsekvenser for de europæiske økonomier og borgere minimeres.

Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.